

(ඇ) මූල්‍ය හා බැංකු කටයුතු හැඩ ගැස්ම

1958 වර්ෂයේ සිට නොනවත්වාම ප්‍රසාරණය වුණු මුදල් සැපයුම 1966 වර්ෂයේදී රුපියල් දශලක්ෂ 56.8 ක සංකෝචනයක් නිරූපණය කළාය. පිරිහෙන විදේශීය වත්කම් තත්වයක් යටතේ මුදල් සැපයුම ප්‍රසාරණය වීමට දැක්වූ ප්‍රවනතාවය සම්බන්ධයෙන් පසුගිය වාර්ෂික වාර්තාවලින් සැලකිල්ල යොමු කරවන ලදී. 1958 සිට 1964 දක්වා අතරතුර අවුරුදුවලදී විදේශීය වත්කම් සංකෝචනය වූන නමුත් මුදල් සැපයුම සැහෙන තරමකින් ප්‍රසාරණය විය. මෙයට හේතු වූයේ එම අවුරුදු වලදී මුදල් සැපයුම කෙරෙහි ක්‍රියාත්මක වූ ප්‍රසාරණාත්මක සාධකයන්, ප්‍රධාන වශයෙන්ම රජයේ අයවැය ලේඛනයේ හිඟය පියවීමට උද්ධමනාත්මක මාර්ගවලින් මුදල් ලබා ගැනීම හා පෞද්ගලික අංශයට සැපයූ බැංකු ණය වැඩි වීම, පිරිහෙන විදේශීය වත්කම් වලින් මතුවන සංකෝචනාත්මක බලපෑම මැඩලීමට වුවමනාවටත් වඩා සමත් වීමය. 1965 වර්ෂයේදී මෙම තත්වයේ සැලකිය යුතු වෙනසක් ඇති විය. අයවැය හිඟය පියවා ගැනීමට බැංකු නොවන මාර්ග වලින් මුදල් ලබා ගැනීම විශාල වශයෙන් කෙරුන නිසා අයවැය ලේඛනයේ ප්‍රසාරණාත්මක බලපෑම සැහෙන තරම් අඩුවිය. කෙසේ වෙතත් එම වර්ෂයේදීද මුදල් සැපයුමේ ඉහළ යාමක් සටහන් වූ අතර, කලින් වර්ෂවලදීට වඩා අඩු සිඳු කාවයකින් වුවත් එයට ප්‍රධාන වශයෙන්ම හේතුවූයේ විදේශීය වත්කම් තත්වය දියුණු වීමය.

ගෙවුම් ශේෂ තත්වයේ ඇතිවූ දියුණුව 1966 වර්ෂය තුළට දික් නොවුනා පමණක් නොව, විදේශීය වත්කම් වල නියුණු පිරිහීමක් වර්ෂය තුළදී සිදුවිය. මෙය මුදල් සැපයුම කෙරේ සංකෝචනාත්මක බලපෑමක් විය. ඉහත කී හා අනෙකුත් සංකෝචනාත්මක සාධකයන්ගේ ඒකාබද්ධ බලපෑම සමහර ප්‍රසාරණාත්මක සාධකයන්ගෙන් මැඩලී ගියේ තරමක් දුරට පමණය ; එම ප්‍රසාරණාත්මක සාධක අතර ඉතා වැදගත් සාධකය වූයේ, රජය බැංකු ක්‍රමයෙන් ගත් ණය වැඩි වීමය. මෙහි ප්‍රතිඵලයක් වශයෙන් මුදල් සැපයුම කලින් වර්ෂයේ අවසානයෙහි තිබුණු රුපියල් දශ ලක්ෂ 1715.7 සිට, රුපියල් දශ ලක්ෂ 1658.9 දක්වා 1966 වර්ෂය අවසානයේදී පහළ ගියේය. 11 (ඇ) 1 දරන සංඛ්‍යා සටහනෙන්, 1966 වර්ෂය හා කලින් පස් වර්ෂය සඳහා මුදල් සැපයුමේ මාසික සංඛ්‍යා දැක්වෙයි.

මුදල් සැපයුමේ පිරිහීම, වර්ෂය මුලුල්ලේ එකාකාර ලෙස සිදු නොවීය. මුල් තුන් මාසය තුළදී රුපියල් දශ ලක්ෂ 49.4 කින් පිරිහීමෙන් පසු, ඊළඟ සිව් මස තුළදී රුපියල් දශ ලක්ෂ 90.6 කින් ඉහළ ගොස්, ජූලි අවසානයේදී ඉහළම මට්ටම වන රුපියල් දශ ලක්ෂ 1756.9 ට ලඟා විය. වර්ෂයේ අවසාන පස් මාසය මුදල් සැපයුමේ වේගවත් පිරිහීමක් දක්වන උපනතියකින් සකස් විය. මෙසේ වර්ෂය සාකලයයෙන් ගත් කල මුදල් සැපයුමේ සැලකිය යුතු තරමේ සංකෝචනයක් දකින්නට ලැබුනත්, 1966 වර්ෂය තුළ මුදල් සැපයුමේ සාමාන්‍ය මට්ටම කලින් වර්ෂයේ දීට වඩා ඉහළින් පිහිටියේ ය. 1966 වර්ෂය තුළදී මුදල් සැපයුමේ මාසික සාමාන්‍යය රුපියල් දශ ලක්ෂ 1,686 කි. මෙය 1965 එම කාලය සඳහා වූ සාමාන්‍යයට වඩා රුපියල් දශ ලක්ෂ 36 කින් වැඩිය. ආර්ථික ක්‍රමයේ පැහැදිලි අවධමනාත්මක තත්වයක් දක්නට නොලැබීමට එක් හේතුවක් වන්නට ඇත්තේ ඉහත කී කරුණත්, එසේම මුදල් සැපයුමේ සංකෝචනය වර්ෂයේ අවසාන මාස කිහිපයට ප්‍රධාන වශයෙන්ම සංකේන්ද්‍රණය වීමත් නිසා විය හැකිය.

(අ) මුදල් සැපයුමට බලපාන සාධක.

මුදල් සැපයුමේ වෙනස් වීම්වලට බලපාන සාමාන්‍ය සාධකයන් 11 (ඇ) 2 යන සංඛ්‍යා සටහනෙන් විශ්ලේෂණය කර ඇත. මෙහිදී මුදල් සැපයුමට බලපාන සාධකයන් ගොනු කොට ඇත්තේ ප්‍රධාන ආර්ථික අංශයන් බැංකු ක්‍රමය හා කරන ගනුදෙනු අනුවය. මෙම සංඛ්‍යා සටහනෙන් පෙනෙන පරිදි, විමර්ශනයට භාජනය කරන වර්ෂයේ මුදල් සැපයුමේ ප්‍රධාන සංකෝචන මූලය වූයේ විදේශීය අංශයයි. විදේශීය බැංකු වත්කම් රටේ මුදල් සැපයුම පහළ යෑමට බලපාන ප්‍රධාන බලවේගයක් වශයෙන් ක්‍රියාකරමින් රුපියල් දශ ලක්ෂ 196.3 කින් අඩුවිය.

සංඛ්‍යා සටහන II (ඇ) 1

මුදල් සැපයුම

රුපියල් දශ ලක්ෂ

කාලඡේදය අවසානයේදී	1961	1962	1963	1964	1965	1966	1961 සහ 1962 අතර වූ වෙනස %	1962 සහ 1963 අතර වූ වෙනස %	1963 සහ 1964 අතර වූ වෙනස %	1964 සහ 1965 අතර වූ වෙනස %	1965 සහ 1966 අතර වූ වෙනස %
ජනවාරි	1,207	1,426	1,347	1,468	1,615	1,693	+ 18.1	- 5.5	+9.0	+ 10.0	+4.8
පෙබරවාරි	1,193	1,561	1,369	1,501	1,582	1,674	+ 30.8	- 12.3	+9.6	+ 5.4	+5.8
මාර්තු	1,210	1,635	1,385	1,505	1,585	1,666	+ 35.1	- 15.3	+8.7	+ 5.3	+5.1
අප්‍රේල්	1,306	1,448	1,400	1,534	1,601	1,675	+ 10.9	- 3.3	+9.6	+ 4.4	+4.6
මැයි	1,219	1,317	1,431	1,547	1,645	1,698	+ 8.0	+ 8.6	+8.1	+ 6.3	+3.2
ජූනි	1,221	1,298	1,448	1,550	1,650	1,692	+ 6.3	+ 11.5	+7.0	+ 6.4	+2.5
ජූලි	1,223	1,277	1,447	1,543	1,693	1,757	+ 4.4	+ 13.3	+6.6	+ 9.7	+3.8
අගෝස්තු	1,231	1,270	1,474	1,529	1,674	1,702	+ 3.2	+ 16.1	+3.7	+ 9.5	+1.7
සැප්තැම්බර්	1,261	1,294	1,499	1,549	1,675	1,681	+ 2.6	+ 15.8	+3.3	+ 8.1	+0.4
ඔක්තෝබර්	1,248	1,317	1,505	1,592	1,687	1,682	+ 5.5	+ 14.3	+5.8	+ 6.0	-0.3
නොවැම්බර්	1,251	1,307	1,533	1,603	1,677	1,655	+ 4.5	+ 17.3	+4.6	+ 4.6	-1.3
දෙසැම්බර්	1,289	1,343	1,506	1,622	1,716	1,659	+ 4.2	+ 12.2	+7.7	+ 5.8	-3.3

සංඛ්‍යා : ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුවෙහි.

මෙම සංකෝචනාත්මක බලපෑම රුපියල් දශ ලක්ෂ 80.6 කින් සීමා කිරීමට රජයේ අංශය හේතු වූ අතර, තවත් රුපියල් දශ ලක්ෂ 59 ක ප්‍රසාරණාත්මක බලපෑමක් පෞද්ගලික අංශයෙන් පැමිණියේ ය.

රටේ ජාත්‍යන්තර ගෙවුම් ශේෂ තත්ත්වය නරක අතට හැරීම වඩාත් වේගවත් වූයේ අපනයන ඉපයුම් වේගයෙන් පිරිහීමත් ඒ අතරතුරේදී ආනයන වියදම් ස්ථාවරව පැවතීමත් නිසාය. මෙහි ප්‍රතිඵලයක් වශයෙන්, විදේශීය ගෙවුම් තත්ත්වයේ ඇති වූ පිරිහීම, වර්ෂය තුළදී මහ බැංකුවේ ජාත්‍යන්තර සංචිත රුපියල් දශ ලක්ෂ 139.1 කින් පහළ යෑමෙන් නිූපණය වී ඇත. මේ හැරෙන්නට මහ බැංකුවේ විදේශීය වගකීම් රුපියල් දශ ලක්ෂ 78.6 කින් ඉහළ ගියේ ය. මෙම වෙනස්වීම් වල වේගය තරමක් දුරට මැඩලන ලද්දේ වෙළඳ බැංකුවල විදේශීය වත්කම් රුපියල් දශ ලක්ෂ 21.4 කින් ඉහළ යෑම නිසාය. විදේශීය බැංකු වත්කම්වල මුලු වෙනස්වීමෙන් මුදල් සැපයුමට ඇති කළ සංකෝචනාත්මක බලපෑම රුපියල් දශ ලක්ෂ 196.3 ක් විය.

මුදල් සැපයුම සම්බන්ධයෙන් රජයේ අංශය බලපාන ආකාරය සම්බන්ධයෙන් 11 (ඇ) 2 වැනි සංඛ්‍යා සටහන ඉදිරිපත් කරන විශ්ලේෂණයෙන් මතුවන ඉතා වැදගත් කරුණක් නම්, මහ බැංකුව සතු භාණ්ඩාගාර බිල්පත් ප්‍රමාණයත්, රජයේ හා රජය සහතික කළ සුදකුම් පත් ප්‍රමාණයත් 1965 වර්ෂයේදී රුපියල් දශ ලක්ෂ 38.7 කින් පහළ ගිය අතර, මේ වර්ෂයේදී රුපියල් දශ ලක්ෂ 155.9 කින් ඉහළ යාමය. තවදුරටත් මහ බැංකුව තාවකාලික අන්තිකාරම් වශයෙන් රජයට දුන් ණය ප්‍රමාණය රුපියල් දශ ලක්ෂ 26.4 කින් ඉහළ ගියේය. වර්ෂය තුළ රජයේ කටයුතුවලින් ඇති වූ සංකෝචනාත්මක බලපෑමක් නම් මුදල් ශේෂවල එකතු වීමය. රුපියල් දශ ලක්ෂ 62.7 ක් වූ මෙය ඉකුත් වර්ෂ තුනේදීට වඩා සැහෙන තරම් ඉහළය. මෙය එහෙම පිටි නම් රජයේ ප්‍රතිපාර්ශ්වීය විශේෂ අරමුදලේ වැඩිවීම නිසාය.† මෙවැනිම විශාල සංකෝචනාත් මක බලපෑමක් රජයේ අංශයට වෙළඳ බැංකු දෙන ණය අඩු වීමෙන් ද පැමිණියේය. වෙළඳ බැංකු සතු භාණ්ඩාගාර බිල්පත්, රජයේ හා රජය සහතික කළ සුදකුම් පත් සහ රජයේ ආනයන බිල් පත්‍ර ප්‍රමාණය වර්ෂ ගණනක් තිස්සේ නොකඩවා ඉහළ යාමකින් පසු, 1966 දී උපනතිය විරුද්ධ අතට හැරී රුපියල් දශ ලක්ෂ 64.2 කින් පහළ ගියේ ය. මුදල් සැපයුම සම්බන්ධයෙන් රජයේ අංශයේ ඉද්ධ බලපෑම, රුපියල් දශ ලක්ෂ 80.6 කට ප්‍රසාරණාත්මක විය.

පෞද්ගලික අංශයේදී සමුපකාර සමීතිවලට රජයේ සංයුක්ත මණ්ඩල වලට සහ අනෙකුත් පෞද්ගලික කොටස් වලට බැංකු ණය ප්‍රසාරණයක් දක්නට ලැබුණේය. 1966 දී සමුපකාර ආයතන වලට දෙන ලද ණය ප්‍රමාණය රුපියල් දශ ලක්ෂ 25.8 කින් වැඩි වූ අතර, ඉකුත් වූ වර්ෂයේ දී එය රුපියල් දශ ලක්ෂ 6.9 කින් පහළ ගියේ ය. 1965 වර්ෂයේ දී සංයුක්ත මණ්ඩල හා සමුපකාර ආයතන වලට දෙන ලද ණය ප්‍රමාණය වන රුපියල් දශ ලක්ෂ 7.8 සහ 10.1 සමග සංසන්දනය කරන කළ, මෙම වර්ෂයේ දී එම ණය පිළිවෙලින් රුපියල් දශ ලක්ෂ 20.1 රුපියල් දශ ලක්ෂ 42.6 වශයෙන් ඉහළ ගියේ ය. ඉහත කී කොටස් වලට දෙන ලද බැංකු ණයවල ඒකාබද්ධ බලපෑම රුපියල් දශ ලක්ෂ 88.5 කි. කෙසේ වෙතත් මෙය 1963 දී ඉහළම ප්‍රමාණය වූ රුපියල් දශ ලක්ෂ 124.2 ට වඩා සැලකිය යුතු තරමින් අඩුය. රජයේ සංයුක්ත මණ්ඩල, බැංකු වලින් ගත් ණය ප්‍රමාණය වැඩි කළා ඇරෙන්නට, ඔවුන්ගේ බැංකු වෙතැති කාලීන තැන්පතු ද රුපියල් දශ ලක්ෂ 50.2 කින් පහත හෙළමින් මුදල් සැපයුම කෙරෙහි ප්‍රසාරණාත්මක බලපෑම තවදුරටත් වැඩි කළාය. මෙම ප්‍රසාරණාත්මක බලපෑම තරමක් දුරට මැඩලී ගියේ අනෙක් පෞද්ගලික අංශයේ කොටස්වල කාලීන හා ඉතිරි කිරීමේ තැන්පතු රුපියල් දශ ලක්ෂ 65.4 කින් ඉහළ යාම නිසාය. බැංකු ක්‍රමය සමග පෞද්ගලික අංශය ගෙන ගිය ගනුදෙනු වලින් මුදල් සැපයුමට ඇති වූ ඉද්ධ බලපෑම රුපියල් දශ ලක්ෂ 59 ක ප්‍රසාරණයකි.

† භාණ්ඩ ආධාර වැඩ පිළිවෙල යටතේ ආනයන කරන ලද ද්‍රව්‍යවල රුපියල් අගය රජය වෙනුවෙන් මහ බැංකුව වෙත ඇති ප්‍රතිපාර්ශ්වීය විශේෂ අරමුදලට වෙළඳ බැංකු විසින් ගෙවිය යුතුය.

සංඛ්‍යා සටහන II (ඇ) 2
මුදල් සැපයුමේ වෙනස් වීම්

රුපියල් දශ ලක්ෂ

	1960 සහ 1961 අතර		1961 සහ 1962 අතර		1962 සහ 1963 අතර		1963 සහ 1964 අතර		1964 සහ 1965 අතර		1965 සහ 1966 අතර	
	ප්‍රාසාරණාත්මක සාධක	සංකෝචනාත්මක සාධක	ප්‍රාසාරණාත්මක සාධක	සංකෝචනාත්මක සාධක	ප්‍රාසාරණාත්මක සාධක	සංකෝචනාත්මක සාධක	ප්‍රාසාරණාත්මක සාධක	සංකෝචනාත්මක සාධක	ප්‍රාසාරණාත්මක සාධක	සංකෝචනාත්මක සාධක	ප්‍රාසාරණාත්මක සාධක	සංකෝචනාත්මක සාධක
මුදල් සැපයුම කෙරෙහි බලපෑ සාධක												
1. බැංකු සතු විදේශීය වත්කම් (ඉද්ධ) ...		78.6	-	91.1	-	53.2	16.9*	-	79.7**	-	-	196.3
2. පෞද්ගලික අංශය †† ...	21.7	28.8	42.2	50.9	132.3	63.4	82.6	57.4	19.3	75.4	138.7	79.7
(අ) සමුපකාර ආයතනවලට දෙන ලද වෙළඳ බැංකු ණය † ...	12.5	-	42.2	-	124.2	-	82.6	-	10.1	-	42.6	-
(ආ) පෞද්ගලික අංශයේ අනෙකුත් තැන්පතු කරුවන්ට දෙන ලද වෙළඳ බැංකු ණය ...	-	-	-	-	-	-	-	-	-	6.9	25.8	-
(ඇ) සමුපකාර ආයතනවලට දෙන ලද කාලීන හා ඉතිරි කිරීම් තැන්පතු ...	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2.1	-	2.3
(ඈ) පෞද්ගලික අංශයේ අනෙකුත් තැන්පතු කරුවන්ට දෙන ලද කාලීන හා ඉතිරි කිරීම් තැන්පතු ...	9.2	-	-	50.2	-	63.4	-	52.5	-	46.2	-	65.4
(ඉ) වෙළඳ බැංකුවල අනෙකුත් වගකීම් හා ගිණුම් (ඉද්ධ) රජයේ සමායතන ...	-	28.8	-	0.7	8.1	-	-	4.9	-	20.2	-	12.0
(ඊ) රජයේ සමායතන වලට දෙන ලද වෙළඳ බැංකු ණය ...	-	-	-	-	-	-	-	-	7.8	-	20.1	-
(උ) වෙළඳ බැංකු වෙතැති, රජයේ සමායතන වල කාලීන හා ඉතිරි කිරීම් තැන්පතු ...	-	-	-	-	-	-	-	-	1.4	-	50.2	-
3. රාජ්‍යාංශය ...	173.5	9.1	250.5	94.7	166.9	19.0	133.6	57.7	120.3	53.2	207.5	126.9
(අ) වෙළඳ බැංකු වෙතැති භාණ්ඩාගාර බිල්පත්, රජයේ හා රජය ඇපවූ සුරැකුම්පත් සහ රජයේ ආනයන බිල්පත් ...	21.4	-	71.3	-	20.4	-	3.6	-	92.3	-	-	64.2
(ආ) මහ බැංකුව වෙතැති භාණ්ඩාගාර බිල්පත් සහ රජයේ හා රජය ඇපවූ සුරැකුම්පත් ...	140.8	-	175.9	-	139.5	-	123.2	-	-	38.7	155.9	-
(ඇ) මහ බැංකුව රජයට දුන් තාවකාලික අත්තිකාරම් ...	1.9	-	3.0	-	7.0	-	6.8	-	28.0	-	26.4	-
(ඈ) මහ බැංකුවේ අනෙකුත් වගකීම් හා ගිණුම් (ඉද්ධ) ...	-	9.1	-	18.6	-	10.7	-	54.8‡	-	4.5	25.2	-
(ඉ) බැංකු වෙතැති, රජයේ තැන්පතු හා භාණ්ඩාගාරය හා කවචේරි වෙතැති මුදල් ශේෂ ...	9.4	-	-	76.1	-	8.3	-	2.9	-	10.0	-	62.7
4. පුළුබැරුවෙහි පවත්නා ශීර්ෂයන් සඳහා ගැලපිලි මුළු ප්‍රාසාරණාත්මක/සංකෝචනාත්මක සාධක ...	1.0	-	-	1.7	-	0.2	-	2.3	3.2	-	-	0.1
මුළු ප්‍රාසාරණාත්මක/සංකෝචනාත්මක සාධක ...	196.2	116.5	292.4	238.4	299.2	135.8	233.1	117.4	222.5	128.6	346.2	403.0
මුදල් සැපයුමේ වෙනස ...	+79.8		+54.0		+163.3		+115.8		+93.8		-56.8	

සංඛ්‍යා : ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුවෙහි.

* 1964 පෙබරවාරි මාසයේදී, මහ බැංකුව රුපියල් දශ ලක්ෂ 53.3 ක ප්‍රකාශිත වටිනාකමට රජයේ ආයතන වලින් මිලට ගත් විදේශීය වත්කම් ද ඇතුළත් ය. මෙයට ඉඩ හළවීම, ඉද්ධ බැංකු විදේශීය වත්කම් වසර තුළ දී ඇත්ත වශයෙන් ම, රුපියල් දශ ලක්ෂ 36.4 කින් පහළ වැටී ඇත.

** 1965 මැයි මාසයේ දී මහ බැංකුව, රජයේ ආයතන වලින් රුපියල් දශ ලක්ෂ 30.1 ක ප්‍රකාශිත වටිනාකමට මිලට ගත් විදේශීය වත්කම් ද ඇතුළත් ය. මෙයට ඉඩහළ වීම, ඉද්ධ බැංකු විදේශීය වත්කම්හි රුපියල් දශ ලක්ෂ 49.6 ක වැඩි වීමක් පිළිබිඹුවෙයි. රජයේ ආයතන වලට රුපියල් වලින් මිල ගෙවීම හේතු කොට ගෙන මුදල් සැපයුම කෙරෙහි එක එල්ලේම ප්‍රාසාරණාත්මක බලපෑමක් ඇති විය.

†† වටවම් කළ අපනයන බිල්පත් වල වටිනාකම බැංකු විදේශීය වත්කම් යටතේ ඇතුළත් කරුණි.

‡ රජයේ ආයතනවලට වැඩි වූ මහ බැංකු වගකීම් වලින් රුපියල් දශ ලක්ෂ 53.3 ක් ම රජයේ සමායතන වලට එම වටිනාකමට නිකුත් කරන ලද මහ බැංකු සුරැකුම්පත් වෙයි. කෙසේ වුවද, මෙයින් ඉද්ධ මුදල් මැවීමක් සිදුවී නොමැත.

† ‡ සමුපකාර ආයතන වලට හා රජයේ සමායතන වල සංඛ්‍යා තොරතුරු වෙන වෙනම ලබාගත හැක්කේ 1964 - 65 කාලච්ඡේදය සම්බන්ධයෙන් පමණකි. ඊට කලින් කාලච්ඡේදයන් සඳහා වූ මෙම සංඛ්‍යා තොරතුරු " පෞද්ගලික අංශයේ අනෙකුත් තැන්පතු කරුවන් යටතේ ඇතුළත් කරුණි. "

මුදල් සැපයුම සම්බන්ධයෙන් ඉහත කී අංශ තුනේ කටයුතුවල ඒකාබද්ධ ප්‍රතිඵලය වූයේ රුපියල් දශ ලක්ෂ 56.8 කින් මුදල් සැපයුම පහළ යාමය. විදේශීය බැංකු වත්කම් රුපියල් දශ ලක්ෂ 196.3 කින් පහළ ගිය අතර ඒ බලපෑම රජයේ අංශයේ ශුද්ධ ණය ගැනීම රුපියල් දශ ලක්ෂ 80.6 කින් පුලුල් වීමෙන් ද, පෞද්ගලික අංශයට දුන් ශුද්ධ ණය ප්‍රමාණය රුපියල් දශ ලක්ෂ 59 කින් ඉහළ ම යාමෙන් ද තරමක් දුරට මගහැරී ගියේ ය.

(අ) බැංකු නොවන අංශයේ ද්‍රවශීලතාවය.

මුදල් සැපයුම සැකසෙන අංශ දෙක වන වලංගු මුදල් හා ඉල්ලුම් තැන්පතු මහජනයාගේ ද අධික ද්‍රවශීල මූල්‍ය වත්කම් දෙවර්ගය වන්නේ ය. ඉල්ලුම් තැන්පතු සල්ලිවලට වඩා අඩු ද්‍රවශීලතාවයෙන් යුක්ත අතර, මුදල් සැපයුම සැකැස්මේ ඇතිවන වෙනස්කම් වලට හේතු වනුයේ මහජනයාගේ ද්‍රවශීලතා වර්ත රටාවට බලපාන ආර්ථික හා ආර්ථික නොවන සාධකයන්ය. පහත සඳහන් සංඛ්‍යා සටහන 1953 සිට ලංකාවේ මුදල් සැපයුමේ සැකැස්ම දක්වයි.

සංඛ්‍යා සටහන II (අ) 3

මුදල් සැපයුමෙහි සැකැස්ම

රුපියල් දශ ලක්ෂ

කාලසේදය අවසානයේදී	මහජනයා වෙතැති ව්‍යවහාර මුදල්		මහජනයා සතු ඉල්ලුම් තැන්පතු		මුළු මුදල් සැපයුම
	ප්‍රමාණය	මුළු මුදල් සැපයුමෙහි ප්‍රතිශතයක් වශයෙන්	ප්‍රමාණය	මුළු මුදල් සැපයුමෙහි ප්‍රතිශතයක් වශයෙන්	
1953	335.3	40.6	491.5	59.4	826.8
1954	341.8	35.7	615.3	64.3	957.1
1955	384.5	35.8	688.4	64.2	1,072.9
1956	401.1	35.6	725.7	64.4	1,126.8
1957	434.9	41.8	605.2	58.2	1,040.1
1958	529.8	49.2	546.9	50.8	1,076.8
1959	565.0	48.0	612.7	52.0	1,177.7
1960	595.3	49.2	613.6	50.8	1,208.9
1961	692.2	53.8	596.4	46.2	1,288.6
1962	712.6	53.1	630.0	46.9	1,342.7
1963	828.4	55.0	677.7	45.0	1,506.0
1964	853.0	52.6	768.8	47.4	1,621.8
1965	901.4	52.5	814.3	47.5	1,715.7
1966	882.5	53.2	776.4	46.8	1,658.9

සංඛ්‍යා : ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුවෙහි.

මෑත වර්ෂවලදී මහජනයාගේ වලංගු මුදල් සැපයුමේ ප්‍රවණතාවය වැඩි වන ආකාරය කලින් වාර්ෂික වාර්තා වලින් සඳහන් කරන ලදී. 11 (අ) 3 යන සංඛ්‍යා සටහන හෙළි කරන්නාසේ මුලු මුදල් සැපයුමේ වලංගු මුදල් අනුපාතය 1958 සිට පැහැදිලිව ඉහළ යමින් පැවති අතර, 1960 සිට නොකඩවාම 50% කට වැඩිවිය. 1964 හා 1965 වර්ෂ වලදී මෙම අනුපාතය 1963 මට්ටම වන 55% න් සුළු පිරිහීමක් පෙන්වීය. කෙසේ වෙතත් අනුපාතය 1965 තිබුණු 52.5 සිට 1966 දී 53.2 දක්වා මදක් ඉහළ ගියේ ය. එහෙත් මාසික අනුපාතය නම් 1965 වර්ෂයේ රටාවෙන් වෙනස් වීමක් පෙන්නුම් නොකරයි.

මුදල් සැපයුම සැකැස්මෙන් මහජනයාගේ මූලික ද්‍රවශීල වත්කම් වලින්ය. සල්ලි හා ඉල්ලුම් තැන්පතු ඇරුණාම මහජනයා සමහර වර්ගවල ද්විතීය වත්කම් ද දරා සිටිති. මේවා ප්‍රධාන වශයෙන්ම ඉතිරි කිරීමේ තැන්පතු කාලීන තැන්පතු හා විවිධ වර්ගයේ රජයේ සුරැකුම් පත් දරීමය. මෙම මූල්‍ය වත්කම් ගෙවුම් මාධ්‍යයක් නොවුනත් ඉක්මණින්ම ඒවා මුදල් බවට හැරවිය හැකිය. එහෙයින් මුදල් තත්ත්වය සම්බන්ධයෙන් නියම අවබෝධයක් ලබා ගැනීමට නම් මුදල් සැපයුමේ ඇති වන වෙනස්කම් මහජනයාගේ ද්විතීය ද්‍රවශීල වත්කම් වල ඇතිවන වෙනස්කම් සමග එකට සලකා බැලිය යුතුය. යට දක්වෙන 11 (අ) 4 දරන සංඛ්‍යා සටහන 1964 සිට 1966 දක්වා අවුරුදුවල මූලික හා ද්විතීය ද්‍රවශීල වත්කම් බෙදීගිය ආකාරය පෙන්වයි.

සංඛ්‍යා සටහන II (අ) 4

බැංකු නොවන පෞද්ගලික අංශයේ ද්‍රවශීල වත්කම්
1965 — 1966

විස්තර	ප්‍රමාණය (රුපියල් දශ ලක්ෂ)			දළ ජාතික නිෂ්පාදිතයන්හි ප්‍රතිශතයක් වශයෙන් (අ)		
	1964	1965	1966	1964	1965	1966
1. මූලික ද්‍රවශීල වත්කම්						
(අ) නෝට්ටු හා කාසි	853.0	901.4	882.5	11.8	12.1	11.7
(ආ) ඉල්ලුම් තැන්පතු	768.8	814.3	776.4	10.6	10.9	10.3
එකතුව	1,621.8	1,715.7	1,658.9	22.4	23.1	22.0
වෙනසෙහි සියයට ගණන		+ 5.8	- 3.3			
2. ද්විතීයික ද්‍රවශීල වත්කම්						
(අ) වෙළෙඳ බැංකු වෙතැති ඉතිරි කිරීම් තැන්පතු	193.5	223.9	243.7	2.7	3.0	3.2
(ආ) තැපැල් කන්තෝරු ඉතිරි කිරීමේ බැංකු ව වෙතැති ඉතිරි කිරීම් තැන්පතු	402.3	427.1	428.9*	5.6	5.7	5.7
(ඇ) ලංකා ඉතිරි කිරීමේ බැංකුව වෙතැති ඉතිරි කිරීම් තැන්පතු	81.6	86.6	88.7*	1.1	1.2	1.2
(ඈ) වෙළෙඳ බැංකු වෙතැති කාලීන තැන්පතු	327.0	343.5	341.2	4.5	4.6	4.5
(ඉ) මෙරට පදිංචි කරුවන් සතු විදේශීය ශේෂ	12.0	11.5	7.3*	0.2	0.2	0.1
(ඊ) ඉතිරි කිරීමේ සහතික	37.4	41.8	56.5	0.5	0.6	0.7
(උ) භාණ්ඩාගාර බිල්පත්	0.5	4.8	13.5	...	0.1	0.2
(ඌ) බදු සංචිත සහතික	41.5	36.1	30.0	0.6	0.5	0.4
(එ) රජයේ පිළිනපත්	505.7	586.7	705.7	7.0	7.9	9.4
එකතුව	1,601.5	1,762.0	1,915.5*	22.2	23.7	25.4
වෙනසෙහි සියයට ගණන		+10.0	+ 8.7			
3. පෞද්ගලික අංශයෙහි මුළු ද්‍රවශීල වත්කම්	3,223.3	3,477.7	3,574.4*	44.6	46.8	47.5
වෙනසෙහි සියයට ගණන		+ 7.9	+ 2.8			
ඉහත සංඛ්‍යා වලට තැපැල් කන්තෝරු ඉතිරි කිරීමේ බැංකුව, ලංකා ඉතිරි කිරීමේ බැංකුව, සේවක අර්ථසාධක අරමුදල ආදී රජයේ මූල්‍ය ආයතන වෙතැති භාණ්ඩාගාර බිල් හා රජයේ පිළිනපත් ඇතුළත් කොට නොමැත.	1,022.9	1,229.9	1,447.9	14.2	16.5	19.2

සංඛ්‍යා : ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුවෙහි.

(අ) පවත්නා සාධක මිල අනුව
* තාවකාලිකයි.

මෙම සංඛ්‍යා සටහනෙන් පෙනෙන පරිදි 1966 වර්ෂය තුළදී මූලික ද්‍රවශීල වත්කම් රුපියල් දශ ලක්ෂ 56.8 කින් පහළ ගිය අතර, මෙයින් කැපියනවාට වඩා විශාල වූ රුපියල් දශ ලක්ෂ 153.5 ක වැඩි වීමක් ද්විතීය ද්‍රවශීල වත්කම් වල දක්නට ලැබේ. මේ නිසා මෙම ද්‍රවශීල වත්කම් 1965 වර්ෂය අවසානයේ කිබුණු රුපියල් දශ ලක්ෂ 3,477.8 සිට රුපියල් දශ ලක්ෂ 3,574.4 දක්වා 1966 වර්ෂය අවසන් වන විට ඉහළ ගොස් තිබුණේය. මෙයින් පෙනෙන්නේ ඉකුත් වර්ෂයේ වැඩිවීම වන 7.9% හා සසඳන කළ මේ වර්ෂයේදී 2.8% පමණක් ඉහළ ගිය බවයි. මුලු ද්‍රවශීල වත්කම් වලින් ද්විතීය ද්‍රවශීල වත්කම්වල අනුපාතය 1965 කිබුණු 50.7% සිට 53.6% දක්වා ඉහළ ගියේය. අනතුරු ඡේදයන්හිදී ද්‍රවශීල වත්කම් ව්‍යුහයේ වැදගත් කොටස්වල වෙනස්වීම්හි දක්නට ලැබෙන, කැපී පෙනෙන ලක්ෂණ විස්තර කිරීමට ප්‍රයත්නයක් ගනු ලැබේ.

පසුගිය වාර්ෂික වාර්තාවේද සඳහන් කළ වලංගු මුදල් සැකැස්මේ වැඩි අගයන්හි නෝට්ටු අනුපාතය ඉහළ යෑම 1966 වර්ෂයේදීද දක්නට ලැබිණි. පහත දැක්වෙන 11 (ඇ) 5 සංඛ්‍යා සටහනෙන් පෙනෙන පරිදි මුලු වලංගු මුදල් නිකුතුව වර්ෂය තුළදී පහළ ගිය නමුත් රුපියල් 100/- නෝට්ටු අගය රුපියල් දශ ලක්ෂ 32 කින් ඉහළ ගිය අතර රුපියල් 50/- නෝට්ටු අගය පහළ ගියේ මද වශයෙනි.

සංඛ්‍යා සටහන II (ඇ) 5-

ව්‍යවහාර මුදල් සංයුතිය — රු. 100, 50, 10 සහ 5 හේ
වටිනාකම අනුව

කාලඡේදය අවසානයේදී	රුපියල් දශ ලක්ෂ				ව්‍යවහාර මුදල් නිකුතුව*
	රු. 100	රු. 50	රු. 10	රු. 5	
1960 දෙසැම්බර්	148.4	148.4	237.6	40.1	644.6
1961 දෙසැම්බර්	211.9	180.3	254.6	42.1	763.8
1962 දෙසැම්බර්	238.2	186.8	241.9	42.8	789.4
1963 දෙසැම්බර්	275.3	236.7	257.6	46.5	900.9
1964 මැයි	298.0	246.5	257.4	47.8	937.6
1964 දෙසැම්බර්	168.4	258.3	359.5	55.5	932.1
1965 දෙසැම්බර්	239.9	297.8	319.7	50.5	1,002.8
1966 දෙසැම්බර්	272.0	292.9	288.2	48.6	993.7

සංඛ්‍යා : ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුවෙහි.

* රුපියල් 2 සහ 1 නෝට්ටු හා කාසි සියල්ලමද අඩංගු වෙයි.

රුපියල් 100 නෝට්ටු දැරීමහි වෙනස් වීම යටත් පිරිසෙයින් තරමක් දුරටවත් බදුවලින් මග හැරීමට ඇති ආකල්පය වෙනස් වීම හා සම්බන්ධයයි පසුගිය වාර්ෂික වාර්තා වලින් යෝජනා කරන ලදී. එසේම 1964 වර්ෂයේදී මෙම දැරීමවල දක්නට ලැබුණු සැලකිය යුතු අඩුවීම “ බදු මග හැරීමට විරුද්ධව මෙහෙය වන ලද ක්‍රියා මාර්ග සහ හෙළි නොකළ වත්කම් වැඩි අගයන්ගේ වලංගු නෝට්ටු සවිරූපයෙන් රාශිකරණය වීමක ” හේතු වශයෙන් දක්වන ලදී. රුපියල් 100 නෝට්ටු දැරීමේ මට්ටම ඉහළ යෑමක් නැවතත් ඇතිවීම 1966 දී එම බිය පහව යෑමේ ප්‍රතිඵලයක් විය හැකිය. 1966 වර්ෂයේදී රුපියල් 100 නෝට්ටු පරිමාව 1963 වර්ෂයේ මට්ටමට කිට්ටු වීම සැලකිය යුතු කරුණකි.

වෙළෙඳ බැංකු වෙතැති මහජනයාගේ ඉල්ලුම් තෑත්පතු (කාලීන හා ඉතිරි කිරීමේ තෑත්පතු සමග) හිමිකම් වර්ග අනුව වර්ග කොට පහත සඳහන් 11 (ඇ) 6 සංඛ්‍යා සටහනෙන් දැක්වෙයි. මෙම සටහනේ ඉදිරිපත් කර ඇති සංඛ්‍යා ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුව, බැංකු තෑත්පත් හා අන්තිකාරම් පිළිබඳව කරන අර්ධ වාර්ෂික සමීක්ෂණයෙන් ලබා ගන්නා ලදී.

සංඛ්‍යා සටහන II (ඇ) 6

තැන්පතු හිමිකම්
වෙළෙඳ බැංකු වෙතැති, ඉල්ලුම්, කාලීන හා ඉතිරි කිරීම් තැන්පතු
(කාලසේදය අවසානයේදී)

රුපියල් දශ ලක්ෂ

හිමියා	ඉල්ලුම්		කාලීන		ඉතිරි කිරීම්		එකතුව	
	ප්‍රමාණය	%	ප්‍රමාණය	%	ප්‍රමාණය	%	ප්‍රමාණය	%
මූල්‍ය ආයතන :								
දෙසැම්බර් 1964 ...	41.1	5.7	71.6	22.0	8.2	4.2	120.9	9.7
දෙසැම්බර් 1965 ...	45.4	5.9	69.0	21.3	7.7	3.4	122.1	9.3
දෙසැම්බර් 1966 ...	45.0	6.1	55.3	17.5	9.7	4.0	110.0	8.5
වැවිලි :								
දෙසැම්බර් 1964 ...	68.4	9.4	31.3	9.6	0.4	0.2	100.1	8.0
දෙසැම්බර් 1965 ...	78.2	10.2	34.6	10.7	0.3	0.1	113.0	8.6
දෙසැම්බර් 1966 ...	59.7	8.1	38.8	12.3	98.5	7.6
වෙළෙඳාම :								
දෙසැම්බර් 1964 ...	166.1	22.8	37.6	11.6	3.9	2.0	207.5	16.7
දෙසැම්බර් 1965 ...	158.8	20.7	54.2	16.7	3.2	1.4	216.2	16.5
දෙසැම්බර් 1966 ...	168.9	23.0	51.0	16.1	4.0	1.6	223.9	17.3
අනෙකුත් ව්‍යාපාර :								
දෙසැම්බර් 1964 ...	76.5	10.5	54.6	16.8	1.5	0.8	132.7	10.7
දෙසැම්බර් 1965 ...	104.5	13.7	46.5	14.3	2.4	1.1	153.4	11.7
දෙසැම්බර් 1966 ...	82.6	11.3	32.6	10.3	2.8	1.1	118.0	9.1
ප්‍රාදේශීය බලමණ්ඩල :								
දෙසැම්බර් 1964 ...	26.8	3.7	27.2	8.4	0.2	0.1	54.2	4.3
දෙසැම්බර් 1965 ...	17.5	2.3	25.0	7.7	0.2	0.1	42.7	3.2
දෙසැම්බර් 1966 ...	22.9	3.1	15.6	4.9	0.6	0.2	39.1	3.0
ව්‍යාපාරික නොවන ආයතන :								
දෙසැම්බර් 1964 ...	74.8	10.3	22.5	6.9	3.4	1.8	100.7	8.1
දෙසැම්බර් 1965 ...	52.3	6.8	19.6	6.0	4.5	2.0	76.4	5.8
දෙසැම්බර් 1966 ...	55.6	7.6	34.7	11.0	4.5	1.8	94.8	7.3
පුද්ගලයන් :								
දෙසැම්බර් 1964 ...	273.3	37.6	80.4	24.7	176.0	90.9	529.7	42.5
දෙසැම්බර් 1965 ...	308.7	40.3	75.6	23.3	205.9	91.8	590.3	44.9
දෙසැම්බර් 1966 ...	299.0	40.7	88.6	28.0	222.2	91.1	609.8	47.1
එකතුව								
දෙසැම්බර් 1964 ...	727.0	100.0	325.1	100.0	193.6	100.0	1,245.8	100.0
දෙසැම්බර් 1965 ...	765.3	100.0	324.5	100.0	224.3	100.0	1,314.1	100.0
දෙසැම්බර් 1966 ...	733.7	100.0	316.6	100.0	243.8	100.0	1,294.1	100.0

සංඛ්‍යා : ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුවෙහි.

පෞද්ගලික අංශයට අයත් පුද්ගලයන් හා “ අනෙක් ව්‍යාපාරික ” යන කොටසට ගැනෙන ආයතනයන් සතු ඉල්ලුම් තැන්පතු මුළු ඉල්ලුම් තැන්පතු අනුවම යමින් වර්ෂය තුළ දී අඩු විය. පසුගිය වර්ෂයේ දී වතු අංශයේ ඉල්ලුම් තැන්පතු ඉහළ ගිය නමුත් මේ වර්ෂයේ දී එය පහළ ගියේ ය. මෙයට හේතු වූ කරුණු අතර එක් කරුණක් වන්නට ඇත්තේ 1965 දී ක්‍රියාත්මක වූ ප්‍රේෂණ බාධකය නිසා එක් රැස් වූ ලාභ හා ලාභාංශ 1966 වර්ෂයේ දී වැඩිපුර ප්‍රේෂණය කිරීම විය හැකිය. ව්‍යාපාරික ආයතන වල ඉල්ලුම් තැන්පතු වැඩි වීමට, තරමක් දුරට හේතු වන්නට ඇත්තේ බොහොමයක් පරිභෝජන භාණ්ඩ සඳහා පැවති ඉල්ලුම් හා සැපයුම් තත්ත්වය යටතේ තොග හා සිල්ලර ව්‍යාපාරිකයන් දේශීය නිෂ්පාදකයන්ට උපයා ගත් විශාල ලාභ ප්‍රමාණය වන්නට ඇත.

ද්විතීය ද්‍රවශීල වත්කම් වල වෙනස්වීම සම්බන්ධයෙන් දක්නට ලැබෙන මෙයට හේතු දෙන සුළු ලක්ෂණයක් නම් වෙළෙඳ බැංකු වෙතැති ඉතිරි කිරීමේ තැන්පතු වල වැඩිවීමයි. මෙම තැන්පතුවලින් වැඩි භරිය අයත් වූයේ පුද්ගලයන්ටය. වෙළෙඳ බැංකු වෙතැති පෞද්ග

ලික අංශයේ මුළු ඉතිරි කිරීමේ තැන්පතු වර්ෂය තුළදී රුපියල් දශ ලක්ෂ 19.8 කින් වැඩි වූ අතර, 1966 වර්ෂය අවසානයේ දී එය රුපියල් දශ ලක්ෂ 243.7 ක මට්ටම දක්වා ඉහළ නැග තිබිණි. මෙම ඉහළ යෑම මුළුමනින් ම වාගේ පුද්ගලයන් සතු ඉතිරි කිරීම් තැන්පතුවල ඉහළ යාම නිසා සිදු වූවකි.

කාලීන තැන්පතු ඉල්ලුම් තැන්පතු වලට වඩා ප්‍රතිවිරුද්ධ අන්දමක වෙනසක් දක්වීය. 1965 වර්ෂය අග දී රුපියල් දශ ලක්ෂ 324.5 ක් වූ වෙළෙඳ බැංකු වෙතැති පෞද්ගලික අංශයේ කාලීන තැන්පතු ප්‍රමාණය 1966 වර්ෂයේ අග වන විට රුපියල් දශ ලක්ෂ 316.6 ට අඩු විය. මෙම පහළ යාම ආයතනික ගිණුම් වලින් බොහෝමයකම නිරූපනය වී තිබුණු අතර, පුද්ගලයන්ගේ තැන්පතු (මෙය මුළු ප්‍රමාණයෙන් සුළු කොටසකි.) රුපියල් දශ ලක්ෂ 13 කින් ඉහළ ගියේ ය. II(ඇ) 6 සංඛ්‍යා සටහනේ දක්වා ඇති පෞද්ගලික අංශයට අයත් විවිධ වර්ග වල තැන්පතු කරු වන් ඇරුණාම වෙළෙඳ බැංකු වෙත රජය විසින් දරන කාලීන තැන්පතු ද ඇත. මෙම තැන්පතු වල පරිමාව ද 1966 වර්ෂයේ දී රුපියල් දශ ලක්ෂ 21.7 කින් පහළ ගියේ ය.

තැපැල් කන්තෝරු ඉතිරි කිරීමේ බැංකුවත්, ලංකා ඉතිරි කිරීමේ බැංකුවත් වෙතැති ඉතිරි කිරීමේ තැන්පතු වල වැදගත් වෙනසක් දක්නට නොවීය. මෑත වර්ෂ වලදී වේගයෙන් වැඩි වෙමින් තිබුණු තැපැල් කන්තෝරු ඉතිරි කිරීමේ බැංකුව වෙතැති ඉතිරි කිරීමේ තැන්පතු, 1965 අගදී තිබුණු ප්‍රමාණය වන රුපියල් දශ ලක්ෂ 427.1, රුපියල් දශ ලක්ෂ 1.8 කින් වැඩි විය. ලංකා ඉතිරි කිරීමේ බැංකුවේ තැන්පතු 1965 මට්ටම වූ රුපියල් දශ ලක්ෂ 86.6, රුපියල් දශ ලක්ෂ 2.1 කින් වැඩි වීමක් පෙන්වීය.

පෞද්ගලික අංශයේ රජයේ පිළිනපත් දැරීම් පුළුල් වීම වර්ෂය තුළදී එම අංශයේ ද්විතීය ද්‍රවශීල වත්කම් වැඩි වීමට හේතු වූ ප්‍රධාන කොටස සැකසීය. ද්විතීය ද්‍රවශීල වත්කම් වල මුලු වැඩිවීම රුපියල් දශ ලක්ෂ 156.9 ක් වූ අතර එයින් රුපියල් දශ ලක්ෂ 119 ක්ම මෙම වත්කම් වල වැඩි වීම නිසාය. මෙම ඉහළ යෑමේ දී පුද්ගලයින් අතැති රජයේ පිළිනපත් ඉහළ ගියේ රුපියල් දශ ලක්ෂ 14.5 කින් පමණි. රක්ෂණ සංස්ථාව වෙතැති ප්‍රමාණය රුපියල් දශ ලක්ෂ 47.3 කින් ඉහළ ගිය අතර භාරකාර අරමුදල්, සුභසාධන, විශ්‍රාම වැටුප් හා අර්ථ සාධක අරමුදල් (සේවක අර්ථසාධක අරමුදල හැට) රුපියල් දශ ලක්ෂ 49.1 කින් වැඩි විය. ඉහත කළ විශ්ලේෂණයෙන් පෙනෙන පරිදි විමර්ශනය කළ වර්ෂය තුළදී මූලික ද්‍රවශීල වත්කම්වල සැකැස්මේ පදනමේ වෙනසක් දක්නට නැතත්, ද්විතීය ද්‍රවශීල වත්කම් සාරාංශයෙන් පෞද්ගලික අංශයට දැරූ මුළු මූල්‍ය වත්කම් වල අනුපාතයේ පැහැදිලි වැඩිවීමක් දක්නට ලැබුණි.

(ඇ) රජයේ පිළිනපත්

ඉහතින් සඳහන් කළ පෞද්ගලික අංශයේ විවිධ වර්ගවල රජයේ පිළිනපත් දැරුවන් හැරෙන්නට රජයේ පිළිනපත් විශාල ප්‍රමාණයක් බැංකු ක්‍රමය හා වෙනත් නොයෙක් අන්දමේ රජයේ හා අර්ධ රාජ්‍යාධිකාරී නියෝජිතයන් හා ආයතනයන් ද අයත් කොට සිටී. රජයේ පිළිනපත් වල හිමිකම් පූර්ණ ප්‍රභේදයකට ලක් කොට යට දැක්වෙන 11 (ඇ) 7 සංඛ්‍යා සටහනේ ඉදිරිපත් කර ඇත. එසේම 1964 — 1966 එකිනෙක වර්ෂය අවසානයේදී ඒ ඒ පංති වල හිමිකරුවන් වෙතැති දැරීම් අගය හා මෙම දැරීම් වල 1965 හා 1966 වර්ෂ ඇතුළත දී සිදුවූ වෙනස්වීම් මෙම සංඛ්‍යා සටහනේ දක්වා ඇත.

1966 වර්ෂය ඇතුළත දී රජයේ පිළිනපත්‍ර වැඩි වීමෙන් ලොකුම කොටස ලබා ගන්නා ලද්දේ ජාතික නිවාස හා රාජ්‍ය නිදන් ණය අරමුදල විසිනි. මේවායින් දැරීම් රුපියල් දශ ලක්ෂ 97.9 කින් ඉහළ ගියේ ය. සේවක අර්ථසාධක අරමුදලේ රාජ්‍ය පිළිනපත්‍ර දැරීම පසුගිය වර්ෂයේ වැඩිවීම වන රුපියල් දශ ලක්ෂ 69.9 හා සංසන්දනය කරන කළ මේ වර්ෂය තුළ දී රුපියල් දශ

සංඛ්‍යා සටහන II (අ) 7

රජයේ පිළිනපත් අයිතිය

රුපියල් දශ ලක්ෂ

	1964	1965	1966	වෙනස	
				1964/65	1965/66
1. බැංකු ක්‍රමය*	322.5	324.9	324.5	+ 2.4	- 0.4
2. රජයේ දෙපාර්තමේන්තුවල හා අනෙකුත් කාර්යාල ධීය අරමුදල්	115.4	120.9	124.9	+ 5.5	+ 4.0
3. ජාතික නිවාස හා රාජ්‍ය ණය නිදන් අරමුදල්	269.0	331.3	429.2	+ 62.3	+ 97.9
4. අර්ධ රාජ්‍යාධිපති කිරීමේ ආයතන	443.6	482.4	545.1	+ 38.8	+ 62.7
5. සේවක අර්ථ සාධක අරමුදල	303.5	373.4	455.3	+ 69.9	+ 81.9
6. භාරකාර මණ්ඩල, සුභසාධක, විශ්‍රාම වැටුප් හා අර්ථ සාධක අරමුදල්	256.5	289.0	338.1	+ 32.5	+ 49.1
7. රක්ෂණ සංස්ථාව	55.0	97.0	144.3	+ 42.0	+ 47.3
8. රක්ෂණ සමාගම්	129.2	133.9	140.2	+ 4.7	+ 6.3
9. පුද්ගලයන්	18.4	22.3	36.8	+ 3.9	+ 14.5
10. අනෙකුත්	46.5	44.6	46.3	- 1.9	+ 1.7
එකතුව	1,959.6	2,219.6	2,584.6	+260.0	+365.0

සංඛ්‍යා : ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුවෙහි.

* මෙම ශීර්ෂයට 1964, 1965 සහ 1966 දී රුපියල් දශ ලක්ෂ 8.0 ක් වූ මහ බැංකුව වෙතැති රජයේ පිළිනපත් ඇතුළත්.

ලක්ෂ 81.9 කින් ඉහළ ගියේ ය. 1966 අග වන විට රජයේ පිළිනපත් දරන ආයතන අතර විශාලම ආයතනික දරන්නා සේවක අර්ථසාධක අරමුදල විය. අර්ධ රාජ්‍යාධිපති කිරීමේ ආයතනයේ ඔවුන්ගේ රජයේ පිළිනපත් දැරීම වර්ෂය තුළ දී රුපියල් දශ ලක්ෂ 62.7කින් වැඩි කළෝය. සේවක අර්ථසාධක අරමුදල හැරෙන්නට ඇති භාරකාර අරමුදල්, සුභසාධක, විශ්‍රාම වැටුප් හා අනෙකුත් අර්ථසාධක අරමුදල් ඔවුන්ගේ රජයේ පිළිනපත් දැරීම රුපියල් දශ ලක්ෂ 49.1 කින් වැඩි කරන ලදී.

මෙයින් පෙනෙන කරුණක් නම් රජයේ පිළිනපත් වෙළෙඳ පොළ ආයතනික ආයෝජකයන් ගෙන් පාලනය වීම, කලින් වර්ෂ වල දී මෙන් ම දිගට ම කෙරුණ බවයි. පුද්ගලයන්ගේ පිළිනපත් දැරීම වැඩි වූයේ රුපියල් දශ ලක්ෂ 14.5 කිනි. මෙය රජයේ පිළිනපත් වල මුළු වැඩිවීම වන රුපියල් දශ ලක්ෂ 365 ක සුළු ප්‍රමාණයක් වූවත්, 1966 වර්ෂයේ දී මෙම ශීර්ෂයේ වැඩිවීමේ ශීඝ්‍රතාව පසුගිය වර්ෂ කීපයේ දීට වඩා වැඩිය. සමහර විට මෙය රජයේ පිළිනපත් ආයෝජනයට සෑහෙන තරම් බදු සහනයක් දීම නිසා විය හැකිය.

පිරිවැටුම් අනුපාතිකය

1966 වර්ෂය තුළ දී වෙළෙඳ බැංකු වෙතැති මහජනයාගේ ඉල්ලුම් තැන්පතු වල මාසික සාමාන්‍යය ඉකුත් වූ වර්ෂයේ දීට වඩා වැඩිවිය. රුපියල් දශ ලක්ෂ 805.7 ක් වූ මෙය 1965 වර්ෂයේ මාසික සාමාන්‍යයට වඩා රුපියල් දශ ලක්ෂ 6.8 කින් ඉහළ යෑමක් නිරූපණය කරයි. කෙසේ වෙතත් මෙම තැන්පතු වල සාමාන්‍ය පිරිවැටුම් අනුපාතිකය 8.4% කින් පහළ යමින් 1965 වර්ෂයේ තිබුණු 1.79 සිට 1.64 දක්වා 1966 වර්ෂයේ දී අඩු විය. මුදල් සැපයුමේ තැන්පතු අංශයේ පිරිවැටුම් අනුපාතිකයේ මෙම වෙනස, මුදල් ආදායම් සංසරණ ප්‍රවේශයේ ද මෙම අතට ම නිරූපණය වී තිබුණි. දෙ වැනි කී දේ පවත්නා සාධක මිල යටතේ මුළු මුදල් සැපයුමේ සාමාන්‍ය මට්ටම අනුව, ජාතික ආදායමේ අනුපාතිකයක් වශයෙන් ගත් කල 1965 තිබුණු 4.51 සිට 1966 දී 4.46 ට පහළ ගියේ ය.

වෙළෙඳ බැංකු වෙතැති කාලීන හා ඉතිරි කිරීමේ තැන්පතු සම්බන්ධයෙන් නම්, පළමු වර්ගයේ පිරිවැටුම් අනුපාතිකය පහළ ගිය අතර, දෙ වැනි වර්ගයේ අනුපාතිකය 1965 මට්ටමේ නොවෙනස්ව පැවතිණි. කාලීන තැන්පතු වල මාසික සාමාන්‍ය මට්ටම සසඳන කල 1965 දී රුපියල් දශ ලක්ෂ 329.7 ක් වූ අතර, 1966 දී රුපියල් දශ ලක්ෂ 359.4 ක් විය. ඒ අතර තුරේ දී මාසික සාමාන්‍ය පිරිවැටුම් අනුපාතිකය 12.5% කින් පහළ යමින් 24 සිට 21 දක්වා අඩු විය. වෙළෙඳ බැංකු වෙතැති ඉතිරි කිරීමේ තැන්පතු වල මාසික සාමාන්‍ය මට්ටම රුපියල් දශ ලක්ෂ 239 ක් වූ අතර, එය 1965 මට්ටමට වඩා 14.7 % කින් ඉහළ යාමකි. එහෙත් සාමාන්‍ය මාසික පිරිවැටුම් අනුපාතිකය 0.08 ක්ව නොවෙනස්ව පැවතිණි. වෙළෙඳ බැංකු වෙතැති ඉතිරි කිරීම් හා කාලීන තැන්පතු වල ඒකාබද්ධ පිරිවැටුම් අනුපාතිකය 6.2% කින් පහළ ගියේය.

තැපැල් කන්තෝරු ඉතිරි කිරීමේ බැංකුව හා ලංකා ඉතිරි කිරීමේ බැංකුව වෙතැති ඉතිරි කිරීමේ තැන්පතු වල පිරිවැටුම් අනුපාතිකය පසුගිය වර්ෂයේ දී පහළ ගිය නමුත් 1966 වර්ෂයේ දී වැඩි වීමක් දක්වීය. තැපැල් කන්තෝරු ඉතිරි කිරීමේ බැංකුව වෙතැති තැන්පතු වල මාසික සාමාන්‍ය මට්ටම රුපියල් දශ ලක්ෂ 427.3 ක් වූ අතර, එය 1965 මට්ටමට වඩා සැහෙන තරම් ඉහළය. එසේම ඒවායේ පිරිවැටුම් අනුපාතිකය 0.19 සිට 0.20 දක්වා ඉහළ ගියේය. ලංකා ඉතිරි කිරීමේ බැංකුව වෙතැති තැන්පතු වල සාමාන්‍ය මට්ටම 1965 දී වූ රුපියල් දශ ලක්ෂ 82.9 හා සසඳන කල 1966 දී දශ ලක්ෂ 87.2 ක් විය. මෙම තැන්පතු වල පිරිවැටුම් අනුපාතිකය 21.4% කින් ඉහළ යමින් 0.14 සිට 0.17 දක්වා වැඩි විය.

පොළී අනුපාතික

මහ බැංකු පොළිය 1965 මැයි 28 වැනි දින නියම කළ 5% ප්‍රමාණයේ ම පැවැත්තේ ය.

කලින් වර්ෂයේ දී මහ බැංකු පොළිය ඉහළ යෑම හේතු කොට ගෙන වෙනස් වූ වෙළෙඳ බැංකු වල අවම හා උපරිම පොළී අනුපාතික 1966 වර්ෂයේ දී නොවෙනස්ව පැවැතියේය. රජයේ සුරැකුම්පත් ඇපයට තබා ගත් ණය සඳහා අය කරන උපරිම පොළිය 7% ක් වූ අතර, අවම පොළී ප්‍රමාණය 5 1/2% ක් විය. වෙළෙඳ බඩු තොග ඇපයට තබා ගත් ණය වලට අය කළ අවම පොළිය 6% ක් වූ අතර, උපරිම පොළිය 9% ක් විය. සමාගම් වල කොටස් හා නිශ්චල දේපළ ඇපයට තබා ගත් ණය වල අවම පොළිය 7% ක් වූ අතර, මුලින් කී වර්ගයේ උපරිම පොළිය 9% ක් විය. දෙ වැනි කී වර්ගයේ උපරිම පොළිය 9 1/2% ක් විය. ඉතිරි කොටස වන 'අනෙක්' වර්ග වල ඇප සඳහා අවම පොළී අනුපාතිකය 5% සිට උපරිමය වූ 9% දක්වා වෙනස් විය. ඇප නොමැති ණය සඳහා පොළී අනුපාතිකය 7% සිට 9% දක්වා වෙනස් විය.

1966 අප්‍රේල් 6 වැනි දින සිට මහ බැංකුව, ' මැදි හා දිගු කාලීන ණය අරමුදලෙන් ' ණය දෙන ආයතන වලට දෙන ප්‍රතිමුදල් කිරීමේ ණය වෙනුවෙන් අය කරන පොළිය කර්මාන්ත හා කෘෂිකාර්මික වර්ධනයට දෙන ණය සඳහා වර්ෂයට 3% දක්වා ද, වෙළෙඳ ව්‍යාපාර හෝ වාණිජ කටයුතු දියුණු කිරීමට දෙන ණය සඳහා 5% දක්වා ද අඩු කරන ලදී. මුලින් කී වර්ගයේ ණය සඳහා 3% අඩු පොළිය ඇති ප්‍රතිණය පහසුව ක්‍රියාත්මක වන්නේ මහ බැංකුවෙන් මෙම සහනය ලබා ගැනීමට ඉදිරිපත් වන ණය දෙන ආයතන තමන්ගේ එකී ණය සඳහා වර්ෂයට 6% කට වැඩි පොළියක් එම ගනුදෙනු කාරයන්ගෙන් අය නොකරන්නේය, යන කොන්දේසියට යටත් විය. මෙම සහනය ලබා ගැනීමට ඉදිරිපත් වන එම ආයතන තේ නිෂ්පාදන යන්ත්‍ර හා අළුත් තේ කර්මාන්ත ශාලා තැනීම සඳහා ණය දෙන විට, මහ බැංකුවෙන් ප්‍රති මුදල් කිරීමේ පහසුව සෙව්වොත් මෙහි දී තේ පාලක එම ණය මුදල්⁽¹⁾ සඳහා ගෙවියයුතු පොළියෙන් අඩක් දරුවත්, ප්‍රතිණය පොළිය 5% ක් වන අතර, එය ද එම ණය දෙන ආයතන තමන්ගේ ගනුදෙනු කරුවන්

(1) අළුතෙන් තේ කර්මාන්ත ශාලා තැනීම හා තේ නිෂ්පාදන යන්ත්‍ර මිල දී ගැනීම සඳහා ගන්නා ණය වල පොළියට සහනාධාරයක් දීමට ඇරඹූ ක්‍රමයක් අනුව, තේ පාලක 1958 තේ සහනාධාර පනත යටතේ පිහිට වූ, තේ සහනාධාර අරමුදලින් එවැනි ණය පොළියෙන් අඩක් දරනු ලැබේ.

ගෙන් 8% කට වැඩි පොළියක් අය නොකරන්නේය යන කොන්දේසියට යටත්විය. 1966 වර්ෂය තුළ දී දිග හා මැදි කාලීන ණය අරමුදලින් මහ බැංකුව සැපයූ ණය ප්‍රමාණය රුපියල් දශ ලක්ෂ 2.6 කි.

භාණ්ඩාගාර බිල්පත්‍ර පොළියේ වෙනසක් 1966 දී සිදු නොවීය. 1965 වර්ෂයේ අවසාන තුන් මාසයේ දී මාසික නිකුතුව සඳහා තිබුණු සාමාන්‍ය පොළිය වන 3% 1966 වර්ෂයේ දී ද නොවෙනස්ව පැවතිණි. අවුරුදු 20 ට වැඩි කල් පිරිමක් ඇති රජයේ ණය සම්බන්ධ පොළිය 1966 දී ද නොවෙනස්වම 4½% ක්ව පැවතියේය.

2. වෙළෙඳ බැංකු කටයුතු

1965 දී මද වශයෙන් ඉහළ ගිය පෞද්ගලික අංශයට දෙන වෙළෙඳ බැංකු ණය 1966 දී විශාල ප්‍රමාණයකින් සිදු විය. එසේ වුවද, රුපියල් දශ ලක්ෂ 93.7 ක් වූ 1966 වර්ෂයේ වැඩිවීම, 1963 තිබුණු ඉහළ ම මට්ටම වන රුපියල් දශ ලක්ෂ 136.9 ට වඩා අඩුය. 1966 වර්ෂයේ දී පෞද්ගලික අංශයට වෙළෙඳ බැංකු වලින් කෙරුණු ණය මුදල් මැවීම සඳහා සම්පත් ප්‍රධාන වශයෙන් ම පැමිණියේ රජයේ අංශයට දෙන ණය සංකෝචනය වීම මගින් ය. වෙළෙඳ බැංකු වල ද්‍රවශීල තත්ත්වය කලින් වර්ෂයේ දී මෙන් ම සාමාන්‍යයෙන් ඉහළ ම මට්ටමක තිබුණු නමුත් වර්ෂයේ අවසාන මාසයේ දී පහළ ගියේ ය.

2. (අ) බැංකු ශාඛා ව්‍යාප්තිය

1962 — 1966 කාල පරිච්ඡේදය තුළ බැංකු කාර්යාල ව්‍යාප්ත වී ගිය අයුරු හා මුළු තැන්පතු ප්‍රමාණය, ලාංකික සහ ත්‍රිතාන්‍ය, ඉන්දීය හා පකිස්තානී බැංකු අතර බෙදී ගිය අයුරු පහත එන II (ඇ) 8 සංඛ්‍යා සටහනේ දැක්වෙයි.

සංඛ්‍යා සටහන II (ඇ) 8

බැංකු කාර්යාල සහ තැන්පතු බෙදී ගිය අන්දම 1962 - 1966

වර්ෂය	එකතුව			ලාංකික බැංකු			ත්‍රිතාන්‍ය බැංකු			ඉන්දීයානු සහ පකිස්තානු බැංකු		
	කාර්යාල ගණන	තැන්පතු		කාර්යාල ගණන	තැන්පතු		කාර්යාල ගණන	තැන්පතු		කාර්යාල ගණන	තැන්පතු	
		මුමාණය රුපියල් දශ ලක්ෂ	%		මුමාණය රුපියල් දශ ලක්ෂ	%		මුමාණය රුපියල් දශ ලක්ෂ	%		මුමාණය රුපියල් දශ ලක්ෂ	%
1962	73	1,182	100	57	683	58	12	429	36	4	70	6
1963	83	1,301	100	67	801	61	12	412	32	4	88	7
1964	88	1,447	100	72	943	65	12	415	29	4	90	6
1965	97	1,546	100	81	1,023	66	12	431	28	4	92	6
1966	105	1,502	100	89	1,003	67	12	419	28	4	80	5

සංඛ්‍යා : ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුවෙහි.

විමර්ශනයට භාජනය වන වර්ෂය තුළ දී අළුතෙන් බැංකු කාර්යාල 8 ක් විවෘත විය. එයින් 7 ක් මහජන බැංකුව විවෘත කළ අතර, අනෙක විවෘත කළේ ලංකා බැංකුව විසිනි. මෙම අළුත් බැංකු කාර්යාල හෝමාගම, කොළඹ — කෙළින් විදිය, කහටගස්දිගිලිය, මාහෝ, නාවලපිටිය, වරකාපොල, කැළණිය සහ බොරැල්ල යන ස්ථාන වල පිහිටුවන ලදී. අළුතින් ආරම්භ කල කාර්යාල 8 න් 6 ක් ම පිහිටුවන ලද්දේ කලින් බැංකු පහසුකම් නොතිබුණු පළාත් වලය.

දිවයින තුළ ඇති මුළු බැංකු කාර්යාල ගණන 1962 අග දී 73 ක් වුවත්, 1966 අග දී එය 105 දක්වා වැඩි විය. ශාඛා 105 න් 16ක් විදේශීන්ට අයත් වූ අතර, ඉතිරි 89 අයත් වූයේ ලංකා බැංකුවට හා මහජන බැංකුවටය.

2. (ආ) බැංකු වගකීම් ව්‍යුහය

II (ඇ) 9 සංඛ්‍යා සටහනේ 1965/66 කාල පරිච්ඡේදය සඳහා බැංකු වත්කම් හා වගකීම් බෙදී ගිය ආකාරය පිළිබඳ සාරාංශයක් දක්වයි.

වෙළෙඳ බැංකු සතු මුළු වත්කම්/වගකීම්, 1965 දෙසැම්බර් 30 වන දින පැවැති රුපියල් දශ ලක්ෂ 1,814.4 සිට රුපියල් දශ ලක්ෂ 1,846.4 දක්වා 1966 දෙසැම්බර් 30 වන විට ඉහළ ගියේ ය. මෙයින් පෙනෙනුයේ 1965 වර්ෂයේ වැඩිවීම වන 9.4% හා සසඳන කල 1.8% කින් මේ වර්ෂයේ දී වැඩි වූන බවය. මෙම ඉහළ යාම සිදු වූයේ වෙළෙඳ බැංකු වල මුළු තැන්පතු වගකීම් රුපියල් දශ ලක්ෂ 44.1 කින් පහළ යද්දීය. මෙසේ වූයේ අන්තර් බැංකු ණය ගැනීම් රුපියල් දශ ලක්ෂ 41.2 කින් ද ගෙවා නිමි ප්‍රාග්ධනය හා සංචිත අරමුදල් රුපියල් දශ ලක්ෂ 16 කින් සහ අනෙකුත් වගකීම් රුපියල් දශ ලක්ෂ 18.2 කින් ද ඉහළ යාම හේතු කොට ගෙන තැන්පතු අඩු වීමෙන් වූ මුළු වගකීම් පහළ යාම කැපී ගියේ ය. මුළු වගකීම් වෙනුවට ඇති මුළු තැන්පතු අනුපාතය 1965 දී නිඛන 85.2% සිට 81.3% දක්වා 1966 දී පහළ ගියේ ය.

වර්ෂය තුළ දී තැන්පතු වගකීම් වල සැකැස්මේ ද යම් යම් වෙනස්කම් සිදු විය. 1965 දී මුළු තැන්පතු වලින් 11.1% ක් සැකැස්ත රජයේ තැන්පතු පෞද්ගලික තැන්පතු වලටත් වඩා අධික සංකෝචනයක් දක්වීය. (මෙයට රජයේ සංයුක්ත මණ්ඩල වල හා සමුපකාර ආයතන වල තැන්පතු ද අඩංගු ය.) බැංකු වල තැන්පතු වගකීම් වල මුළු පිරිහීම වන රුපියල් දශ ලක්ෂ 44.1 න් රුපියල් දශ ලක්ෂ 28.2 රජයේ තැන්පතු වල සංකෝචනය නිසාය : මේවා ප්‍රධාන වශයෙන් ම කාලීන තැන්පතුය. මෙහි ප්‍රතිඵලය වූයේ මුළු තැන්පතු වෙනුවෙන් ඇති රජයේ තැන්පතු අනුපාතිකය 1965 තිබූ 11.1%, 1966 දී 9.6% දක්වා පහළ යාමය. රුපියල් දශ ලක්ෂ 15.1 කින් පෞද්ගලික තැන්පතු පහළ යාම ඉල්ලුම් තැන්පතු රුපියල් දශ ලක්ෂ 32.6 කින් පහළ යෑමෙන්, කාලීන හා ඉතිරි කිරීමේ තැන්පතු රුපියල් දශ ලක්ෂ 17.5 කින් ඉහළ යෑමෙන් ශුද්ධ ප්‍රතිඵලයකි. මුළු තැන්පතු වගකීම් වෙනුවට ඇති ඉල්ලුම් තැන්පතු අනුපාතය 1965 දී තිබුණු 60.7% සිට 1966 දී 59.9% ට පහළ ගියේ ය. පෞද්ගලික අංශයේ විවිධ වර්ග වල හිමිකරුවන් අතර, බැංකු තැන්පතු බෙදී යාමේ දී ඇති වූ ධනාත්මක II (ඇ) 6 සංඛ්‍යා සටහනෙන් පෙනේ.

2. (ඈ) බැංකු වත්කම් ව්‍යුහය

වෙළෙඳ බැංකු සතු වඩාත් වැදගත් වර්ග වල බැංකු වත්කම් හැසිරීම II (ඇ) 9 යන සංඛ්‍යා සටහනෙන් දක්වෙයි.

වර්ෂාවසානයේ දී තත්ත්වයන් අනුව බලන කල බැංකු වත්කම් වල ද්‍රවශීලතා ව්‍යුහයේ පැහැදිලි වෙනසක් දිස් විය. ඉල්ලුම් තැන්පතු වෙනුවෙන් ඇති ද්‍රවශීල වත්කම් අනුපාතය

සංඛ්‍යා සටහන II (අ) 9

වෙළඳ බැංකුවල වත්කම් හා වගකීම් බෙදී ගිය අයුරු

(මාසික සංඛ්‍යා සාමාන්‍යය)

රුපියල් දශ ලක්ෂ

	1955	1956	1957	1958	1959	1960	1961	1962	1963	1964	1965	1966	කාලප්‍රේෂය අවසානයේදී		
													දෙසැ : 1965	දෙසැ : 1966	
අතැති මුදල් හා මහ බැංකුවේ ඇති තැන්පතු ...															
(ව්‍යවස්ථාපිත සංචිත අවශ්‍යතා ඇතුළුව) ...	149	148	139	119	116	132	148	186	164	182	224	233	233	192	
විදේශීය ශේෂ ...	112	116	72	50	52	58	54	55	44	49	55	62	45	60	
භාණ්ඩාගාර බිල් ...	51	39	34	16	24	28	51	89	128	73	89	124	127	116	
වට්ටම් කළ බිල් ...	94	93	100	116	119	115	122	136	114	126	173	175	185	128	
මුළු ද්‍රවශීල වත්කම් ...	406	396	345	301	311	333	375	466	450	430	541	594	590	496	
මුළු ආයෝජන (1) ...	245	291	308	296	285	284	290	303	313	330	329	330	329	325	
මුළු ලෝන හා අධිරාවන් ...	244	273	340	363	395	430	435	477	495	633	669	682	665	730	
ඉල්ලුම් තැන්පතු (2) ...	675	731	721	661	655	657	677	829	789	853	917	949	939	898	
කාලීන හා ඉතිරි කිරීම් තැන්පතු ...	190	206	240	263	300	340	359	380	460	535	572	631	607	603	
මුළු තැන්පතු ...	869	941	965	926	955	998	1,036	1,209	1,250	1,389	1,490	1,580	1,546	1,502	
අනුපාතය	%	%	%	%	%	%	%	%	%	%	%	%	%	%	
ඉල්ලුම් තැන්පතුවලට වූ මුදල් ...	22.1	20.2	19.3	18.0	17.7	20.1	21.9	22.4	20.8	21.3	24.4	24.5	24.8	21.4	
මුළු තැන්පතුවලට වූ මුදල් ...	17.1	15.7	14.4	12.9	12.1	13.2	14.3	15.4	13.1	13.1	15.0	14.7	15.1	12.8	
මුළු තැන්පතුවලට වූ විදේශීය ශේෂ ...	12.9	12.3	7.4	5.4	5.4	5.8	5.2	4.5	3.5	3.5	3.7	3.9	2.9	4.0	
මුළු තැන්පතුවලට වූ භාණ්ඩාගාර බිල් ...	5.9	4.1	3.5	1.7	2.5	2.8	4.9	7.4	10.2	5.3	6.0	7.8	8.2	7.7	
මුළු තැන්පතුවලට වූ වට්ටම් කළ වාණිජ බිල් ...	10.8	9.9	10.3	12.5	12.5	11.5	11.8	11.2	9.1	9.1	11.6	11.1	12.0	8.5	
ඉල්ලුම් තැන්පතුවලට වූ ද්‍රවශීල වත්කම් ...	60.1	54.2	47.9	45.5	47.5	50.7	55.4	56.2	57.0	50.4	59.0	62.6	62.8	55.2	
මුළු තැන්පතුවලට වූ ද්‍රවශීල වත්කම් ...	46.7	42.1	35.8	32.5	32.6	33.4	36.2	38.5	36.0	31.0	36.3	37.6	38.2	33.0	
මුළු තැන්පතුවලට වූ ආයෝජන ...	28.2	30.9	31.7	32.0	29.8	28.5	28.0	25.1	25.0	23.8	22.1	20.9	21.3	21.6	
මුළු තැන්පතුවලට වූ ලෝන හා අධිරාවන් ...	28.1	29.0	35.2	39.2	41.4	43.1	42.0	39.4	39.6	45.6	44.9	43.2	43.0	48.6	

සංඛ්‍යා — ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුවෙහි.

(1) රජය හා රජය ඇපවූ සුරැකුම්පත් සහ මහ බැංකු නිකුතු.

(2) දේශීය අන්තර් බැංකු තැන්පතු ඇතුළත් නැත.

1965 දී නිලධාරීන් 62.8% සිට 55.2% දක්වා 1966 අග වන විට පහළ බැස තිබුණි. එසේ ම මුළු තැන්පතු වෙනුවෙන් ඇති ද්‍රවශීල වත්කම් අනුපාතය 38.2% සිට 33% දක්වා පිරිහුණි. මෙය ප්‍රධාන වශයෙන් බලතොන්, අතැති මුදල් හා මහ බැංකුව වෙතැති තැන්පතු සංකෝචනයවීම නිසාත්, සුළු වශයෙන් බලතොන්, භාණ්ඩාගාර බිල්පත් දැරීම් පහළ යාම නිසාත්ය. අඩු ද්‍රවශීල වත්කම් අතුරින් වර්ෂාවසානයේ ඇති අධිරා හා ණය ප්‍රමාණය රුපියල් දශ ලක්ෂ 65 කින් වැඩි විය. එමගින් ඒවායේ නිලධාරීන් මුළු තැන්පතු වෙනුවෙන් ඇති අනුපාතය 1965 අග නිලධාරීන් රුපියල් දශ ලක්ෂ 43% සිට 48.6% දක්වා 1966 අග වන විට ඉහළ ගියේ ය.

කෙසේ වෙතත්, මාසික සාමාන්‍යයයන් සසඳන කල බැංකු වත්කම් වල ද්‍රවශීලතා ව්‍යුහයේ මෙවැනි ම වෙනස්කම් පෙනෙන්නේ නැත. විවිධ ගණයේ ද්‍රවශීල වත්කම් වල මාසික සාමාන්‍යය 1966 වර්ෂයේ දී ද එයට කලින් වර්ෂයට බොහෝ දුරට සමානය. ඉල්ලුම් තැන්පතු වෙනුවෙන් ඇති සියළුම ද්‍රවශීල වත්කම් වල මාසික සාමාන්‍යයේ අනුපාතය 1966 දී 62.6% ක් වූ අතර මෙය එයට කලින් වර්ෂයේ එකී අනුපාතය වන 59% ට වඩා තරමක් ඉහළය. ද්‍රවශීල තාවයේ පහළ යාමක් සිදු වූයේ දෙසැම්බර් මාසයේ දී පමණි. එහෙයින් වර්ෂය මුළුමනින් ම ගත් කල, බැංකු වල ද්‍රවශීලතාවය බොහෝ දුරට ම 1965 වර්ෂයේ මෙන් ම පැවැත්තේ ය.

2. (අ) මූල්‍ය අරමුදල් ලද අයුරු හා යෙදවූ අයුරු.

විදේශීය බැංකු වත්කම් සැහෙන තරමක් පහළ යාම නිසා මුදල් සැපයුම කෙරෙහි ඇති වූ සංකෝචනාත්මක බලපෑම, වෙළෙඳ බැංකු වල ණය මුදල් කටයුතු වලින් මැඩලීගිය බව කලින් ද සඳහන් කර ඇත. වෙළෙඳ බැංකු ක්‍රමයෙන් පෞද්ගලික අංශයට දෙන ලද මුළු ණය හා අත්තිකාරම් ප්‍රමාණය 1965 වර්ෂයේ දී රුපියල් දශ ලක්ෂ 4.2 ක් වූවත්, 1966 දී රුපියල් දශ ලක්ෂ 93.7 කින් වැඩි විය. මෙය වැදගත් වනුයේ ඉකුත් වර්ෂය හා සසඳන කල, මෙම වර්ෂයේ දී වෙළෙඳ බැංකු ණය වැඩි ප්‍රමාණයකින් ඉහළ ගිය නිසා ම පමණක් නොව, මහජනාධිපති මුළු තැන්පතු පරිමාව පිරිහෙද්දී මෙය සිදු වූ නිසාය. මහජනාධිපති මුළු තැන්පතු පුළුල්වීමක් නොමැති අවස්ථාවක දී, ණය ප්‍රාසාරණයක් හැකි වනුයේ එක්කෝ මුලින් ද්‍රවශීල ස්වරූපයෙන් තිබුණු සම්පත් වලට වෙනස් ස්වරූපයක් දීමෙනි ; නැත්නම්, මහ බැංකුව වැනි අනෙක් මාර්ග වලින් ණය ගැනීමෙනි. 1966 දී වෙළෙඳ බැංකු ණය මුදල් මැවීම සඳහා සම්පත් ලබාගත් ආකාරය විග්‍රහ කිරීමේ දී මෙය පැහැදිලිව පෙනී යයි.

වෙළෙඳ බැංකු සම්පත් වැඩි කර ගැනීමට වඩාත් ම ප්‍රධාන වූ අරමුදල් මාර්ගය රජයේ අංශය බව II (අ) 10 සංඛ්‍යා සටහන පෙන්වයි. වෙළෙඳ බැංකු ඔවුන්ගේ රජයේ සුදකුම් හා පිළින පත්‍ර දැරීම් අඩු කළ අතර, රජයට දෙන කෙටි කාලීන ණය ද අඩු කළේය. රජයේ පිළින පත්‍ර හා සුදකුම් පත්‍ර දැරීම් 1965 දී රුපියල් දශ ලක්ෂ 32.8 කින් ඉහළ ගියත්, මේ වර්ෂයේ දී එය රුපියල් දශ ලක්ෂ 14.7 කින් පිරිහුණි. රජයට දුන් කෙටි කාලීන ණය ඉකුත් වර්ෂයේ දී රුපියල් දශ ලක්ෂ 59.5 කින් ඉහළ ගියත්, මේ වර්ෂයේ දී රුපියල් දශ ලක්ෂ 49.6 කින් පහළ ගියේ ය. වෙළෙඳ බැංකු විසින් රාජ්‍ය අංශයට ණය දීමේ උපනති තුළ දක්නට ලැබුණු මෙම පසු අතට හැරීම, වෙළෙඳ බැංකු වල සම්පත් යෙදවීමේ රටාව වෙනස් කිරීම හැරුන විට, වෙනත් ප්‍රතිඵල ද ගෙන දුන්නේය. මේ නිසා රාජ්‍ය අංශයට මහ බැංකුව විසින් දෙන ණය ඉහළ නැංවීම අවශ්‍ය වූ අතර, එය රජයේ පිළින පත්‍ර හා සුදකුම්පත් දැරීම් වැඩිවීම හා තාවකාලික ණය ඉහළ නැංවීමේ ස්වරූපයෙන් සිදු විය. මෙය මුදල් සැපයුමට බලපාන සාධක සලකා බැලූ ජේදයේ දී ද සඳහන් කරන ලදී.

සංඛ්‍යා සටහන II (ඇ) 10

1963-66 බැංකු සම්පත් වාර්ෂිකව වෙනස් වූ අයුරු සහ ඒවා යෙද වූ අයුරු

රුපියල් දශ ලක්ෂ

	1963	1964	1965	1966
මුදල් ලැබුණු මාර්ග				
1. රාජ්‍ය අංශය ...	14.8	2.9	11.8	64.3
ණය ගැනීම වැඩිවීම ...	—	—	—	—
බැංකු වෙතැති රජයේ ණයපත් අඩුවීම ...	5.5	—	—	14.7
තැන්පතු වැඩිවීම ...	9.3	2.9	11.8	—
රජයට දෙනු ලැබූ කෙටි කාලීන ණය අඩුවීම ...	—	—	—	49.6
2. මහ බැංකුවෙන් ණය ගැනීම වැඩිවීම ...	37.9	—	—	36.4
3. දේශීය පෞද්ගලික අංශය ...	115.3	154.9	148.8	34.2
තැන්පතු වැඩිවීම ...	109.9	143.8	85.0	—
සංචිත හා ගෙවන ලද ප්‍රාග්ධන ආදිය වැඩිවීම ...	5.4	4.4	9.1	16.0
අනෙකුත් වගකීම් වැඩිවීම ...	—	—	54.7	18.2
අනෙකුත් වත්කම් අඩුවීම ...	—	6.7	—	—
4. විදේශීය අංශය ...	8.2	—	11.5	0.7
ණය ගැනීම වැඩිවීම ...	—	—	1.2	0.7
තැන්පතු වැඩිවීම ...	—	—	1.3	—
විදේශීය ශේෂ අඩුවීම ...	8.2	—	9.0	—
5. දේශීය මුදල් ශීර්ෂ අඩුවීම ...	1.1	—	—	40.1
සම්පත්වල මුළු වැඩිවීම ...	177.3	157.8	172.1	175.7
මුදල් යෙදවූ අයුරු				
1. රාජ්‍ය අංශය ...	25.8	8.7	92.3	28.2
ණය ගැනීම අඩුවීම ...	—	5.0	—	—
බැංකු වෙතැති රජයේ ණයපත් වැඩිවීම ...	—	0.4	32.8	—
රජයට දෙනු ලැබූ කෙටි කාලීන ණය වැඩිවීම ...	25.8	3.3	59.5	—
තැන්පතු අස්කර ගැනීම ...	—	—	—	28.2
2. මහ බැංකුවෙන් ණය ගැනීම අඩුවීම ...	—	18.8	12.8	—
3. දේශීය පෞද්ගලික අංශය ...	150.4	63.9	47.9	130.9
අත්තිකාරම් වැඩිවීම ...	136.9	62.8	4.2	93.7
අනෙකුත් වගකීම් අඩුවීම ...	1.5	1.1	—	—
අනෙකුත් වත්කම් වැඩිවීම ...	12.0	—	43.7	22.1
තැන්පතු අස්කර ගැනීම ...	—	—	—	15.1
4. විදේශීය අංශය ...	1.3	22.1	—	17.0
ණය ගැනීම අඩුවීම ...	0.6	0.8	—	—
තැන්පතු අස්කර ගැනීම ...	0.7	0.1	—	1.6
විදේශීය ශේෂ වැඩිවීම ...	—	21.2	—	15.4
5. දේශීය මුදල් ශීර්ෂ වැඩිවීම ...	—	43.7	18.7	—
යෙදවූ සම්පත්වල වැඩිවීම ...	177.5	157.2	171.7	176.6

සංඛ්‍යා : ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුවෙහි.

1966 වර්ෂයේ දී වෙළෙඳ බැංකු වල සම්පත් වැඩි කළ අනෙක් මාර්ගය මහ බැංකුවය. වෙළෙඳ බැංකු වලට මහ බැංකුව දුන් ණය ප්‍රමාණය රුපියල් දශ ලක්ෂ 36.4 කින් ඉහළ ගියේ ය. වෙළෙඳ බැංකුවල සම්පත් තව දුරටත් වැඩි කිරීමට ඔවුන්ගේ දේශීය මුදල් ශීර්ෂ හේතු විය.

වෙළෙඳ බැංකු වෙතැති පෞද්ගලික අංශයේ තැන්පතු 1966 වර්ෂය තෙක් ම ඉහළ ගියේ ය. මුළු තැන්පතු ප්‍රමාණය 1963 දී රුපියල් දශ ලක්ෂ 109.9 කින් ඉහළ ගිය අතර, 1964 දී හා 1965 දී එය පිළිවෙළින් රුපියල් දශ ලක්ෂ 143.8 හා රුපියල් දශ ලක්ෂ 85 වශයෙන් වැඩි විය. 1966 දී මෙම උපනැති පසු අතට හැරී, මුදල් සැපයුමේ පිරිහීම ද නිරූපණය කරමින් මුළු තැන්පතු රුපියල් දශ ලක්ෂ 15.1 කින් පහළ ගියේ ය. කෙසේ වෙතත්, වෙළෙඳ බැංකු වෙත පෞද්ගලික

අංශයෙන් පැමිණි සම්පත් රුපියල් දශ ලක්ෂ 34.2 කින් ඉහළ යෑමක් සිදු විය. මෙයට කලින් වර්ෂ වල ඉහළ යෑම හා සසඳා බලන කල කුඩාව පෙනෙන මෙම ඉහළ යෑම සිදු වූයේ ප්‍රාග්ධන සංවිත ඉහළ යෑම හා අනෙකුත් වගකීම් වැඩිවීමේ ස්වරූපයෙනි.

1966 දී වෙළෙඳ බැංකු වල ඉහළ ගිය සම්පත් ප්‍රමාණයෙන් වැඩි ම කොටස ගියේ පෞද්ගලික අංශයටය. 1966 වර්ෂය තුළ දී ප්‍රයෝජනයට ගත් සම්පත් ප්‍රමාණය වන රුපියල් දශ ලක්ෂ 176.1 ඉකුත් වර්ෂය හා බලන කල මඳක් වැඩි අතර, මෙම වැඩිවීමෙන් රුපියල් දශ ලක්ෂ 130.9 ක තරම් විශාල ප්‍රමාණයක් ගියේ පෞද්ගලික අංශයටය. ඉකුත් වර්ෂයේ දී එසේ වෙන් වූයේ රුපියල් දශ දක්ෂ 47.9 කි. වෙළෙඳ බැංකු වල ඉහළ ගිය සම්පත් ප්‍රමාණයෙන් වැඩි ම සියයට ගණන ප්‍රයෝජනයට ගත්තේ ද පෞද්ගලික අංශයයි. එහෙයින් 1965 වර්ෂයේ ප්‍රතිශතය වන 27.9 %, 1966 වර්ෂයේ දී 74.3% දක්වා තියුණු ලෙස ඉහළ ගියේ ය. රාජ්‍ය අංශයට ගිය ප්‍රතිශතය 53.7% සිට 16 % ට පිරිහුණි. වෙළෙඳ බැංකු වල වැඩි වූ සම්පත් වලින් රුපියල් දශ ලක්ෂ 17 ක් යෙදවූයේ විදේශීය වත්කම් වැඩිකර ගැනීම සඳහා ය.

2. (ඉ) පෞද්ගලික අංශයට බැංකු ණය.

පෞද්ගලික අංශය විසින් ප්‍රයෝජනයට ගත් රුපියල් දශ ලක්ෂ 130.9 ක වෙළෙඳ බැංකු සම්පත් ප්‍රමාණයෙන් රුපියල් දශ ලක්ෂ 93.7 ක් පෞද්ගලික අංශයේ ගනුදෙනුකරුවන්ට දුන් ණය මුදල් වූ අතර, ඉතිරිය බැංකු වල අනෙක්වත්කම් රුපියල් දශ ලක්ෂ 22.1 කින් වැඩි කිරීමත්, ඔවුන්ගේ පෞද්ගලික අංශයට ඇති තැන්පතු වගකීම් රුපියල් දශ ලක්ෂ 15.1 කින් අඩු කිරීමත් සඳහා යෙදවීය. පෙබරවාරි, අගෝස්තු, ඔක්තෝබර් හා දෙසැම්බර් යන මාස හැරුන විට, වර්ෂය මුළුල්ලේ ම බැංකු ණය නොනැවතී ඉහළ යාමක් දක්නට ලැබුණේය. 1966 වර්ෂයේ දී පෞද්ගලික අංශයට සැපයූ වෙළෙඳ බැංකු ණය ප්‍රමාණයේ මාසික සාමාන්‍යය, 1966 එම කාලයට අදාළ ගණනට විඩා රුපියල් දශ ලක්ෂ 45 කින් වැඩිය.

1965 හා 1966 වර්ෂාවසානයේ දී තුඩු වෙළෙඳ බැංකු ණය ප්‍රධාන කොටස් අනුව වෙන් කොට II (ඇ) II යන සංඛ්‍යා සටහනෙන් දැක්වේ.

සංඛ්‍යා සටහන II (ඇ) 11
පෞද්ගලික අංශයට දෙන ලද වෙළෙඳ බැංකු අත්තිකාරම්
1965 දෙසැම්බර් - 1966 දෙසැම්බර්

රුපියල් දශ ලක්ෂ

	ලාංකික බැංකු			විදේශීය බැංකු			සියලු බැංකු		
	1965 දෙසැ:	1966 දෙසැ:	වෙනස	1965 දෙසැ:	1966 දෙසැ:	වෙනස	1965 දෙසැ:	1966 දෙසැ:	වෙනස
අ. එකතු කෙරිගෙන යන මුදල් ශීර්ෂයන්*	69.7	105.3	+35.6	1.4	1.8	+ 0.4	71.1	107.1	+36.0
ආ. මෙරට බිල්පත්	—	—	—	—	—	—	—	—	—
ඇ. ආනයන බිල්පත්	27.0	22.6	- 4.4	22.7	14.3	- 8.4	49.7	36.9	-12.8
ඈ. අපනයන බිල්පත්	11.6	11.5	- 0.1	35.5	40.9	+ 5.4	47.1	52.4	+ 5.3
ඉ. අධිරාවන්	174.2	166.4	- 7.8	208.8	225.5	+ 16.7	383.0	391.9	+ 8.9
ඊ. ණය	243.4	303.8	+60.4	38.3	34.3	- 4.0	281.7	338.1	+56.4
එකතුව	525.8	609.6	+83.8	306.8	316.7	+ 9.9	832.7	926.4	+93.7

සංඛ්‍යා : ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුවෙනි.

* අය ලබා ගැනීම සඳහා යැවූනු වෙක්පත් වැනි අන්තර් බැංකු ණය, මේ ගණයෙහි අඩංගු වී ඇත්තේ ඉතා සුළු වශයෙනි. බැංකු විසින්, සහතික මිල ක්‍රමය යටතේ, ආහාර ද්‍රව්‍යයන් මිලදී ගැනීම සඳහා සමූපකාර ආයතනයන්ට දෙනු ලැබූ ඉතා කෙටි කාලීන අත්තිකාරම්ය මෙහි බෙහෙවින්ම ඇත්තේ.

එකතු වෙමින් තිබෙන මුදල් ශීර්ෂයන් 1966 වර්ෂයේ දී සැහෙන තරමින් ඉහළ යමින්, වර්ෂය අවසානයේ දී රුපියල් දශ ලක්ෂ 107.1 කට ඉහළ නැග තිබුණි. මෙම ඉහළ යෑම ප්‍රධාන වශයෙන් ම වෙළෙඳ බැංකුවල වූ අතර, එය වැඩි වශයෙන් ම සැකැස්මෙන්, සහතික මිල ක්‍රමය යටතේ කළ මිල දී ගැනීම් සඳහා සමුපකාර ආයතන වලට කෙටි කාලීන අත්තිකාරම් දීම් වලින් ය. මෙම ණය ඉහළ යෑම අප්‍රේල්-ජූලි අස්වනු කාලයට වැඩි වශයෙන් ම සංකේන් ද්‍රණය විය.

වෙළෙඳ බැංකු වෙතැති ආනයන බිල් පත්‍ර දැරීම් වල අගය, ඉකුත් වර්ෂය අග දී තිබුණු තත්ත්වයෙන් රුපියල් දශ ලක්ෂ 12.8 කින් පිරිහීමක් 1966 වර්ෂය අග දී තිබුණු ප්‍රමාණයෙන් පෙන්වීය. කෙසේවෙතත්, 1966 මුල් මාස හතරේදී මෙම බිල් පත්‍ර දැරීම් සැහෙන තරම් විශාල වූ අතර, වර්ෂය සඳහා මාසික සාමාන්‍යය කලින් වර්ෂයේ දීට වඩා මඳක් වැඩිවිය. අපනයන බිල් පත්‍ර දැරීම් වල මාසික සාමාන්‍යය නම් 1965 දීට වඩා පහළය.

වර්ෂය තුළ දී බේරීමට ඉතිරි වූ වෙළෙඳ බැංකු අධිරා රුපියල් දශ ලක්ෂ 0.89 කින් වැඩි විය. මෙය, විදේශීය බැංකු වල අධිරා රුපියල් දශ ලක්ෂ 16.7 කින් වැඩි වීමෙන්, මෙරට බැංකු වල අධිරා රුපියල් දශ ලක්ෂ 7.8 කින් වැඩි වීමෙන්, ප්‍රථිඵලයක් වශයෙන් වූ වකි.

වෙළෙඳ බැංකු ණයෙහි වැඩි වීමට ප්‍රධාන ම හේතුව වූයේ, පෞද්ගලික අංශයට දෙන ලද ණය යි. මේ ගණයට ඇතුළත් නොබෙරු ණය වසර තුළ දී රුපියල් දශ ලක්ෂ 56.4 කින් වැඩි විය. මෙම වැඩිවීමෙන් රුපියල් දශ ලක්ෂ 39.9ක් රජයේ සමායතන වලට දෙන ලද ණය වූ අතර, රුපියල් දශ ලක්ෂ 17.2ක් පෞද්ගලික අංශයේ අනෙකුත් ගනුදෙනු කරුවන්ට දෙන ලද ණය විය. සමුපකාර ආයතන වලට දෙන ලද ණය ප්‍රමාණය රුපියල් දශ ලක්ෂ 0.7 කින් පහත වැටිණි.

වෙළෙඳ බැංකු අධිරා වල වර්ෂාවසාන ප්‍රමාණය රුපියල් දශ ලක්ෂ 65.3 කින් ඉහළ ගියේ ය. 1966 වර්ෂයේ පැවැති ආර්ථික තත්ත්වය යටතේ ණය ප්‍රාසාරණය, නිෂ්පාදන අරමුණු සඳහා මෙහෙය වන ලද්දේ නම් ඉතා වැඩිදායක වන්නේ ය. එහෙයින් වෙළෙඳ බැංකු ණය ප්‍රාසාරණය අරමුණු අනුව විශ්ලේෂණය කිරීමක් උචිතය. II (ඇ) 12 සංඛ්‍යා සටහන බැංකු අත්තිකාරම් අරමුණු අනුව ප්‍රභේද කොට දක්වයි.

කාර්මික අරමුණු සඳහා දුන් ණය ප්‍රමාණය රුපියල් දශ ලක්ෂ 50.9 කින් ඉහළ ගිය අතර, මුළු ණය වෙනුවෙන් මෙම ණය වල ප්‍රතිශතය 1965 අග පැවැති 9.7% සිට 15.2% දක්වා පැහැදිලි වැඩිවීමක් 1966 අග වන විට පෙන්වීය. වර්ෂය තුළ දී දුන් කෘෂිකාර්මික ණය රුපියල් දශ ලක්ෂ 5.7 කින් ඉහළ ගියේ ය. වාණිජ අරමුණු සඳහා දුන් ණය රුපියල් දශ ලක්ෂ 12.2 කින් පිරිහුණි. මුළු ණය අතර, ඒවාට හිමි ස්ථානය 58.4% සිට 52.7% දක්වා වර්ෂය තුළ දී අඩු විය. පාරිභෝජන ණය ප්‍රමාණයේ අගය ද රුපියල් දශ ලක්ෂ 10.5 කින් ඉහළ ගිය නමුත්, මෙය කලින් වර්ෂයේ ඉහළ යාමට වඩා අඩුය.

කාර්මික ගණයට වැටෙන ණය වල ඉහළ යෑම, 1966 වර්ෂයේ ණය ප්‍රාසාරණයේ ධෛර්‍යය ගෙන දෙන සුළු ලක්ෂණයක් වශයෙන් සැලකිය හැකිය. ලංකාවේ වෙළෙඳ බැංකු ණය වලින් අඩකටත් වඩා පුරුද්දක් වශයෙන් සපයනුයේ වාණිජ අරමුණු වලටය. 1966 දී මෙම ගණයේ ණය වල අඩුවීම, වෙළෙඳාමේ දක්නට ලැබුණු පිරිහීම නිසා විය හැකිය.

1965 වර්ෂයේ දී සැපයූ මුළු ණය ප්‍රමාණයෙන් 18.6% ක් දෙන ලද්දේ 6% ට හෝ එයට අඩු පොළී අනුපාතයන් වෙනුවෙනි. 1966 මෙම ප්‍රතිශතය 17.6% දක්වා පහළ බැස්සේ ය. ඉතිරි පෙනෙනුයේ ඉහළ පොළී අනුපාතයන් සඳහා දෙන ණය පරිමාව වැඩි වී ඇති බවයි.

සංඛ්‍යා සටහන II (ඇ) 12

අත්තිකාරම්* අරමුණු හා කල්පිරීම අනුව

රුපියල් දශ ලක්ෂ

අරමුණ	කෙටි කාලීන (6 මාසයට අඩු)		මැදි කාලීන (6 මාසයේ සිට මාස 30 දක්වා)		දිගු කාලීන (මාස 30ට වැඩි)		එකතුව		
	(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)	(8)	
		7 හි %වශ යෙන්		7 හි %වශ යෙන්		7 හි %වශ යෙන්		එකතුවෙහි %වශ යෙන්	
	(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)	(8)	
අ. වානිජ	දෙසැම්බර් 1965 ...	183.4	41.2	182.1	40.9	80.0	18.0	445.4	58.4
	ජූනි 1966 ...	177.1	38.5	199.5	43.4	83.2	18.1	459.9	58.5
	දෙසැම්බර් 1966 ...	158.8	36.7	188.4	43.5	85.9	19.8	433.2	52.7
ආ. මූල්‍ය	දෙසැම්බර් 1965 ...	29.6	32.6	26.5	29.2	34.6	38.1	90.8	11.9
	ජූනි 1966 ...	30.3	31.9	34.2	36.0	30.5	32.1	95.0	12.1
	දෙසැම්බර් 1966 ...	30.2	31.6	35.3	36.9	30.2	31.5	95.7	11.6
ඇ. කෘෂිකාර්මික	දෙසැම්බර් 1965 ...	8.6	24.8	13.6	39.2	12.4	35.7	34.7	4.5
	ජූනි 1966 ...	9.8	25.1	14.5	37.2	14.8	37.9	39.0	5.0
	දෙසැම්බර් 1966 ...	8.7	21.5	17.7	43.8	13.9	34.4	40.4	4.9
ඉ. පාරිභෝජන	දෙසැම්බර් 1965 ...	29.6	40.1	21.3	28.9	22.9	31.0	73.8	9.7
	ජූනි 1966 ...	22.7	29.9	25.4	33.5	27.8	36.6	75.9	9.6
	දෙසැම්බර් 1966 ...	67.4	64.0	30.8	24.7	26.5	21.2	124.7	15.2
ඉ. පාරිභෝජන	දෙසැම්බර් 1965 ...	10.9	16.8	19.9	30.8	33.9	52.4	64.7	8.5
	ජූනි 1966 ...	10.4	16.2	23.9	37.3	29.8	46.5	64.1	8.1
	දෙසැම්බර් 1966 ...	15.1	20.1	27.0	35.9	33.1	44.0	75.2	9.1
ඊ. අනෙකුත් ණය	දෙසැම්බර් 1965 ...	25.1	46.9	9.9	18.5	18.4	34.4	53.5	7.0
	ජූනි 1966 ...	23.4	44.3	12.7	24.1	16.7	31.6	52.8	6.7
	දෙසැම්බර් 1966 ...	21.6	40.7	17.5	33.0	13.9	26.2	53.0	6.4
උ. එකතුව	දෙසැම්බර් 1965 ...	287.2	37.6	273.5	35.8	202.2	26.5	762.9	100.0
	ජූනි 1966 ...	273.7	34.8	310.1	39.4	202.8	25.8	786.6	100.0
	දෙසැම්බර් 1966 ...	301.8	36.7	316.8	38.5	203.6	24.8	822.2	100.0

සංඛ්‍යා : ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුවෙහි.

* ලෝක, අධිරාජ්‍ය හා වට්ටම් කරන ලද බිල්පත් අත්තිකාරම් වලට ඇතුළත්වේ. එකතු වෙමින් පවත්නා මුදල් ශීර්ෂ එයට ඇතුළත් නොවේ.

ඉහළ පොළී අනුපාතයන් කරා තල්ලු වීම 7% දක්වා පොළී අනුපාතයන් වෙනුවෙන් දුන් ණය පරිමාව බැලීමෙන් තවදුරටත් ඔප්පුවේ. 1965 දී දුන් මුළු ණය ප්‍රමාණයෙන් 69.5% ක් දෙන ලද්දේ පොළීය 7% හෝ එයට අඩු අනුපාතයන් වෙනුවෙනි. 1966 දී මෙම අනුපාතයන් සඳහා ම දුන් ණය ප්‍රමාණය මුළු ණය ප්‍රමාණයෙන් 60.6% දක්වා පහළ ගොස් තිබේ. වෙනත් වචන වලින් කියතොත්, 1965 දී මුළු ණය වලින් 30.5% ක් දෙන ලද්දේ පොළීය 7% ට වැඩි අනුපාතයන් සඳහා ය. 1966 දී එම පොළී අනුපාතයන් වෙනුවෙන් ම දෙන ලද ප්‍රතිශතය 39.4% ට ඉහළ ගොස් ඇත.

ඇප වර්ගයක් වශයෙන්, වෙළෙඳ බඩු තොග වල සාපේක්ෂ තත්ත්වය 1966 දී පිරිහිණි. මේ ඇප වර්ගය වෙනුවෙන් දුන් ණය ප්‍රමාණය රුපියල් දශ ලක්ෂ 10.3 කින් පහළ ගිය අතර, ප්‍රතිශත තත්ත්වය 26.5% සිට 23.4% දක්වා වෙනස් වීණි. ලේඛනගත බිල්පතු දැරීම් රුපියල් දශ ලක්ෂ 2.6 කින් පහළ ගිය අතර, ප්‍රතිශත තත්ත්වය 16.6% සිට 15.1% දක්වා පිරිහිණි. මෙය රටේ විදේශීය වෙළෙඳාමේ දක්නට ලැබුණු හැකිලීම නිරූපණය වීමක් ලෙස සැලකිය හැකිය. වෙළෙඳ බැංකු ඇප වර්ගයක් වශයෙන් නිශ්චල දේපල තත්ත්වය විමර්ශනයට

සංඛ්‍යා සටහන II (ඇ) 13

වෙළෙඳ බැංකු අත්තිකාරම්* - පොළී අනුපාතිකයන් අනුව

පොළී අනුපාතිකය	1965 දෙසැම්බර් 31		1966 ජූනි 30		1966 දෙසැම්බර් 31	
	ප්‍රමාණය රුපියල් දශ ලක්ෂ	එකතුවේ % වශයෙන්	ප්‍රමාණය රුපියල් දශ ලක්ෂ	එකතුවේ % වශයෙන්	ප්‍රමාණය රුපියල් දශ ලක්ෂ	එකතුවේ % වශයෙන්
	2½ ට අඩු ...	4.4	0.6	7.8	1.0	5.1
2½ ...	0.1	...	0.4	0.1	0.2	...
3 ...	0.2	...	0.2	...	0.2	...
3½ ...	1.4	0.2	1.4	0.2	1.3	0.2
4 ...	3.7	0.5	3.5	0.5	4.7	0.6
4½ ...	8.8	1.2	8.5	1.1	5.7	0.7
5 ...	22.3	3.1	25.1	3.4	25.7	3.3
5½ ...	31.6	4.4	27.8	3.8	27.1	3.5
6 ...	62.2	8.6	63.1	8.5	66.1	8.6
6½ ...	130.8	18.2	155.8	21.0	119.7	15.5
7 ...	235.3	32.7	224.4	30.3	212.4	27.5
7½ ...	52.3	7.3	60.1	8.1	112.8	14.6
8 ...	114.5	15.9	116.7	15.8	138.7	18.0
8½ ...	4.2	0.6	4.4	0.6	5.5	0.7
9 සහ ඊට වැඩි ...	47.3	6.6	41.3	5.5	46.6	6.1
එකතුව...	719.2	100.0	740.5	100.0	771.7	100.0

සංඛ්‍යා : ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුවෙනි.

* පවත්නා විනිමය අනුපාතිකයන් අනුව මිලට ගත් අපනයන බිල්පත් හා එකතු කෙරීගෙන යන මුදල් ශීර්ෂයන් ද අයත් නොවේ.

භාජනය වන වර්ෂය තුළ දී දියුණු විය. නිශ්චල දේපල වල ඇප වශයෙන් පිළිගෙන පෞද්ගලික අංශයට දෙන ලද ණය ප්‍රමාණය රුපියල් දශ ලක්ෂ 24.3 කින් ඉහළ ගිය අතර, ඒවායේ සාපේක්ෂ ප්‍රතිශත තත්ත්වය 8.7% සිට 11.0% දක්වා දියුණු විය. වර්ග නොකළ ඇප වෙනුවෙන්, දෙන ලද ණය පරිමාව රුපියල් දශ ලක්ෂ 51.2 කින් වැඩි වූ අතර සැපයූ ණය පරිමාව වර්ෂය තුළ දී 27.4% සිට 31.6% ට ඉහළ නැංගේය.

වෙළෙඳ බැංකු අත්තිකාරම් ඇප වර්ග අනුව ප්‍රභේද කොට II (ඇ) 14 සංඛ්‍යා සටහනෙන් දක්වා ඇත.

3 ඉතිරි කිරීම් හා දිගුකාලීන ණය දෙන ආයතන

රජයේ අනුග්‍රහය ලබන ඉතිරි කිරීම් හා දිගු කාලීන ණය දෙන ආයතන වල ගනුදෙනු II (ඇ) 15 සංඛ්‍යා සටහනෙන් දැක්වෙයි.

ඉතිරි කිරීමේ හා දිගුකාලීන ණය දීමේ යෙදී සිටින ආයතන විසින් 1966 දී සපයන ලද මුළු ණය ප්‍රමාණය වන රුපියල් දශ ලක්ෂ 33.4 කින් ඉකුත් වර්ෂයට වඩා රුපියල් දශ ලක්ෂ 12.0 කින් ඉහළ යාමක් පෙන් වූ අතර, මෙය ප්‍රධාන වශයෙන් ම ජාතික නිවාස දෙපාර්තමේන්තුව ලබා දුන් ණය වේ. රජයේ උකස් බැංකුවත්, සංවර්ධන ණය සමායතනයත් ලබා දුන් ණය ප්‍රමාණයද ඉහළ ගිය නමුත්, ලංකාවේ කෘෂිකර්මාන්ත හා කාර්මික ණය දෙන ආයතනයත්, ලංකා ඉතිරිකිරීමේ බැංකුවත් ලබා දුන් ණය ප්‍රමාණය ඉකුත් වර්ෂයේදීට වඩා අඩුය.

සංඛ්‍යා සටහන II (ඇ) 14

අත්තිකාරම්* ඇප වර්ග අනුව

	1965 දෙසැම්බර් 31		1966 ජූනි 30		1966 දෙසැම්බර් 31	
	ප්‍රමාණය රුපියල් දශ ලක්ෂ	එකතුවේ % වශයෙන්	ප්‍රමාණය රුපියල් දශ ලක්ෂ	එකතුවේ % වශයෙන්	ප්‍රමාණය රුපියල් දශ ලක්ෂ	එකතුවේ % වශයෙන්
ලේඛන ගත බිල් ...	126.6	16.6	122.8	15.6	124.0	15.1
රජයේ සුරැකුම්පත් ...	4.6	0.6	6.7	0.9	7.2	0.9
බද්ධ ව්‍යාපාර වස්තු ...						
සමාගම් කොටස් ...	18.0	2.4	18.3	2.3	14.5	1.8
කාලීන හා ඉතිරි කිරීම් ...						
තැන්පතු හා අනෙකුත් මුදල් ...						
තැන්පතු (ජීවිත රක්ෂණ ...)						
ඔප්පුවල වටිනාකම් ඇතුළුව ...	50.9	6.7	56.5	7.2	54.4	6.6
වෙළෙඳ නොග ...	202.4	26.5	195.4	24.8	192.1	23.4
නිශ්චල දේපොල... ...	66.4	8.7	76.6	9.7	90.7	11.0
අනෙකුත් ...	208.8	27.4	223.7	28.4	260.0	31.6
ඇප රහිත ...	85.1	11.1	86.4	11.0	79.4	9.7
එකතුව... ...	762.9	100.0	786.6	100.0	822.2	100.0

සංඛ්‍යා : ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුවෙහි.

* එකතු කෙරිගෙන යන මුදල් ශීර්ෂයන් අයත් නොවේ.

සංඛ්‍යා සටහන II (ඇ) 15

දිගු කාලීන ණය දෙන ආයතනයන්ගේ ණය ගනුදෙනු

රුපියල් දහස් ගණනින්

	1963		1964		1965		1966	
	දෙන ලද ණය	නො- බේරු ප්‍රමාණය	දෙන ලද ණය	නො- බේරු ප්‍රමාණය	දෙන ලද ණය	නො- බේරු ප්‍රමාණය	දෙන ලද ණය	නො- බේරු ප්‍රමාණය
සංවර්ධන මුදල් සමායතනය (අ) ...	1,864	23,072	7,231	27,802	4,010	28,316	4,540	29,052
ලංකා ඉතිරි කිරීම් බැංකුව ...	3,428	13,387	3,935	15,528	2,845	16,366	2,246	16,371
කෘෂිකාර්මික හා කාර්මික ණය ...								
ආයතනය ...	3,338	29,231	5,774	31,018	4,942	32,424	3,933	32,342
රජයේ ලක්ෂ් බැංකුව ...	3,135	55,119	3,532	54,662	3,942	54,681	4,959	55,319
ණය මණ්ඩලය ...	1,133	12,217	1,107	12,113	540	11,411	833	10,970
ජාතික නිවාස දෙපාර්තමේන්තුව (අ) ...	5,236	71,968	2,762	70,621	5,138	71,536	16,861	84,196
එකතුව ...	18,134	204,994	24,341	211,744	21,417	214,734	33,372	228,250

සංඛ්‍යා : ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුවෙහි.

(අ) සාමාන්‍ය කොටස් ආයෝජනය ද ඇතුළත්.

(ආ) මෙහි සංඛ්‍යා ඔක්තෝබර්/සැප්තැම්බර් මුදල් වර්ෂයට අදාල වෙයි. 1963 සිට 1965 දක්වා දෙන ලද ණය පිළිබඳ සංඛ්‍යා වලින් පුද්ගලයන්ට හා ගොඩනැගිලි සමාගම් වලට පමණක් දෙන ලද ණය දක්වේ. 1966 දී දෙන ලද ණය වලට හා 1963 සිට 1966 දක්වා වූ වර්ෂයන් සඳහා නොබේරා ඇති ප්‍රමාණයට ගොඩනැගිලි සමාගම් වලට දෙන ලද ණය ඇතුළත් නොවේ.

සංඛ්‍යා සටහන II (ඇ) 16

ඉතිරි කිරීම් තැන්පතු හා ඉතිරි කිරීම් සහතික

	රුපියල් දශ ලක්ෂ		
	1965 දෙසැම්බර්	1966 දෙසැම්බර්	වෙනස 65 දෙසැ : / 66 දෙසැ :
තැපැල් කන්තෝරු ඉතිරි කිරීම් බැංකුව ...	427.1	428.9*	+ 1.8*
ලංකා ඉතිරි කිරීම් බැංකුව ...	86.6	88.7*	+ 2.1*
වෙළෙඳ බැංකු (කාලීන හා ඉතිරි කිරීම් තැන්පතු**	606.7	602.6	- 4.1
නොපියවූ ඉතිරි කිරීම් සහතික ...	41.8	56.5	+ 14.7
එකතුව ...	1,162.2	1,176.7*	+ 14.5*

සංඛ්‍යා : ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුවෙහි.

* තාවකාලිකයි.

** රජය සතු තැන්පතු ඇතුළත්ය.

ඉතිරි කිරීමේ සහතික පත් ප්‍රමාණයන්, තැපැල් කන්තෝරු ඉතිරි කිරීමේ බැංකුව සහ ලංකා ඉතිරි කිරීමේ බැංකුවත් වෙනැති ඉතිරි කිරීමේ තැන්පතු වෙළෙඳ බැංකු වෙනැති ඉතිරි කිරීමේ තැන්පතුත් රුපියල් දශ ලක්ෂ 14.5 කින් හෙවත් 1.2% කින් 1966 වර්ෂයේදී වැඩි වූ අතර, මෙය 1965 වර්ෂයේදී 8.4% හා සැසඳෙයි.

තැපැල් කන්තෝරු ඉතිරි කිරීමේ බැංකුව හා ලංකා ඉතිරි කිරීමේ බැංකුව වෙනැති ඉතිරි කිරීමේ තැන්පතු රුපියල් දශ ලක්ෂ 3.9 කින් ඉහළ යද්දී වෙළෙඳ බැංකු වෙනැති කාලීන හා ඉතිරි කිරීමේ තැන්පතු රුපියල් දශ ලක්ෂ 4.1 කින් පිරිහිණි. ඉතිරි කිරීමේ සහතික පත් ප්‍රමාණයේ 1965 දී දක්නට ලැබුණ වැඩිවීම වන රුපියල් දශ ලක්ෂ 4.4 හා සංසන්දනය කරන කල මේ වර්ෂයේ දී රුපියල් දශ ලක්ෂ 14.7 ක ඉහළ යාමක් දක්නට ලැබුණි. වර්ෂය තුළ දී සේවක අර්ථසාධක අරමුදලට ලැබුණ මුළු මුදල් ප්‍රමාණය රුපියල් දශ ලක්ෂ 68.1 කි. මෙය කලින් වර්ෂයේ ප්‍රමාණයට වඩා රුපියල් දශ ලක්ෂ 4.2 ඉහළ යාමක් නිරූපනය කරයි.